

7000 letal bombardira Nemčijo

RUSI SE BLIŽAJO REKI ELBI; NOVI USPEHI NA ZAPADU; DRUGE VESTI

Pariz, Francija. — V sredo je bombardiralo nemška zaledja in veliko drugih središč v Nemčiji okrog 7.000 ameriških in angleških letal. Ena petina teh letalcev je bombardirala nemške pozicije v bližini ruske fronte na vzhodu in s tem pomagalo ruskim četam, ki prodirajo v Nemčijo. Napad je bil tako obsežen, pa tudi učinkovit, da je po poročilih izvidnikov razbil Nemcem nad 400 železniških lokomotiv in nad 3.000 vagonov na raznih progah. Prizadete pa so tudi tovarne in vse drugo.

Na vzhodu so ruske čete napredovale v Saksoniji za nadaljnjih 25 milj proti zapadu, in so zdaj že manj kakor 50 milj oddaljeni od mesta Dresden. Ob Reki Odri je napredovanje prišlo naprej in tako severno krilo v Pomeraniji ob Baltiku, da ne bo središče preveč izpostavljeno. Nato bo Berlin prišel v objem klešč, kakor je bila obkoljena n. pr. Varšava na Poljskem.

Na zapadu so bili zadnja dva dni najbolj uspešni Kanadci, ki so zdaj že dospeli do reke Rene. Odkar so začeli z ofenzivo pred nekaj dnevi so napredovali v notranjost Nemčije okrog 14 milj. Boji divjajo v okolici mesta Kleve, odkjer pritiskajo štiri kanadske kolone proti jugu proti Gochu, Udemu in Calcaru. Ameriška prva in tretja armada bolj v sredini vzhodno od belgijske in luksemburške meje pa se napredovale zadnje dni za tri milje v trdnjaskem pasu. Spopadi so v teku tudi na vseh ostalih delih zapadne fronte.

Luzon, Filipini. — Ameri-
(Nadaljevanje na 6. str.)

TITO IMA NACRT ZA RED- NO ARMADO 1.000.000 MOŽ

London, Anglija. — Londonski poročevalec čičaškega lista "The Chicago Sun" poroča, da mu je bilo povedano v jugoslovanskih uradnih krogih, da bo maršal Tito mobiliziral v Jugoslaviji vse sile in da bo ustanovil in organiziral 1.000.000 mož broječo redno armado. Partizanske čete štejejo, kakor se omenja že sedaj blizu 500.000 mož, katere bo vključil k redni armadi.

Tito-Šubišićev kabinet bo deloval s pospešenim korakom. V tem kabinetu bo pet "kraljevih mož". Dr. Šubišić odide ta teden v Belgrad, kjer se bo takoj začel baviti z organiziranjem nove vlade. To bo nekaka vlada ujedinjenja, če se ne bodo že prej še bolj razdelili, kar v sedanjih razmerah ni izključeno. Titova ujedinjena vlada bo imela baje 33 ministrov, izmed katerih bo 22 članov odbora za Narodno osvobodjenje, 6 jih bo iz federativnih dežel (to bodo nove politične enote kot preje banovine) in pet pa jih bo iz Šubišićevega kabineta. Ti zadnji bodo najbrže tistih pet "kraljevih mož". Tito z 22 člani pa bo imel večino.

BUDAPEŠTA PADLA; NOV VPAD NA VIDIKU IN DRUGO

London, Anglija. — Prestolno mesto Ogerske Budapešta se je v torek podala Rusom. Ruske čete so zasedle še nezasedene dele mesta, dočim je vsa okolica nad 17 milj na okrog že več tednov v ruskih rokah. Obleganje mesta je trajalo ravno 50 dni. Nemci so izgubili v bojih za Budapešto 159.000 mož. Druge nemške čete se zdaj umičejo proti Bratislavi in Dunaju. Ruska ost bo pričela pritiskati naprej proti Avstriji in preko te proti Bavariji.

Kaj bodo napravile nemške sile na Balkanu še ni znano, toda, če se bodo Nemci umikali iz Ogerske, nemški ostanki na Balkanu ne bodo imeli ničesar za pričakovati. Njihov položaj bo vedno bolj in bolj brezupen. Vojaske strategije v Bernu na Švicarskem ugibajo, da znajo Zavezništvo izvršiti nadaljno invazijo v Nemčijo iz Severnega morja. Močni so dovolj v zraku in na morju, da tak vpad izvedejo. Tak vpad bi bil pa tudi katastrofalen za vso severno Nemčijo in vse zaledje za utrjeno pokrajino. Tudi to zna priti.

Poročilo iz Pearl Harborja pravi, da je japonska radio oddaja v Tokiju omenjala, da so se Angleži in Amerikanci morali udati in predati Rusiji v Jalti. Glejte, glejte, kako se Japonci zanimajo za Angleže in Amerikance, da jih ne bi kdo kje preveč oškodoval, ali kaj drugega prizadjal!

VRSTA, KI ČAKA NA KOŠILO NA LUZONU

Dolga vrsta ima obliko črke "S", ko filipinski delavci prostovoljci nekje na otoku Luzon čakajo pod streho palmovih dreves na svojo dnevno opolnasko kosilo. Tle Filipinci pomagajo ameriški armadi postavljati barake in popravljati letališča, ko se velike luknjičaste kovinske plošče, s katerimi so potlakovana, kaj pokvarijo.

GLOBALNI ZEMLJEVIDI SO DOSPELI

Chicago, Ill. — Uprava "Am. Slovenca" je prejela prvo pošiljko globalnih zemljevidov, ki so določeni za nagrado, za one naročnike, stare ali nove, ki bodo v sedanjih kampanji od 1. februarja pa do 15. aprila 1945 plačali celoletno naročnino. Po en izvod zemljevida smo poslali vsem našim zastopnikom, da jih bodo imeli za pokazati naročnikom. Ta knjiga je zelo informativna za vsakogar. Naročniki imajo najlepšo priliko, da jo zdaj dobe. Nič ne de, če imate plačano naročnino še za naprej. Obnovite jo še za nadalje za eno leto in dobili boste ta zemljevid. Opozorjamo pa, da morate pozneje zemljevidov ne bomo mogli dobiti več, ker zdaj raznega blaga, kakor znano povsod primanjkuje. Dokler so na razpolago se naj vsak požuri.

GRKI SE POMIRILI

Atene, Grčija. — Med spornimi strankami v Grčiji je prišlo končno do sporazuma, pravi vest. Nova vlada bo koalicijskega značaja. Opuščanje in pomilostitev za vse, razen one, ki so zagrešili tekot okupacije sodelovanje z Nemci. Glede ustave in oblike vlade bodo odločile narodne proste volitve, ki bodo razpisane, čim prej bodo dovoljevale razmere.

VOHUNA OBSOJENA NA SMRT

New York, N. Y. — Vojaske sodišče je obsodilo v sredo Wm. C. Colepaugha, star 26 let in Nemca Ericha Gimpela na smrt na vešalih. Obtožena sta bila vohunstva in sabotaže. V deželo sta prišla iz nemške podmornice, misleč, da bosta tu vohunila in vodila sabotaže.

NEMCEM IZPREDE NOSA

Washington, D. C. — Pred kratkim je šest partizanov vdrlo v zloglasno jetnišnico "Stari pisker" v sredini mesta Celja, ki je imelo veliko nemško posadko, in svobodilo kakih 300 ujetnikov, katere je bila gestapo obsodila na smrt. Vsi so se pridružili vrstam narodne osvobodilne armade.

KRIŽEM SVETA

Norfolk, Va. — V ustju Elizabeth reke se je dogodila razstrelba na oljnih parnikih in v nezgodi so zgubili štiri mornarji življenja. Trije pa so obcutno poškodovani, pravi vest. Kaj je povzročilo eksplozijo ni znano.

Chicago, Ill. — Prvega ptica robina so videli v tem letu večeraj v Chicagi na Lawrence Ave. Ko se začne robini vračati iz juga je znamenje, da je spomlad blizu. Da bi le bila, letošnje dolge zime ima že vsakdo dovolj.

Guam v Pacifiku. — Admiral Nimitz objavlja vest, da je zdaj njegov stan v Pacifiku na otoku Guam, odkjer vodi operacije proti Japoncem. Nimitz pravi, da z ostanki japonskih sil na otoku še vedno trajajo spopadi in da Amerikanci pobijejo povprečno do 15 Japoncev na dan.

Washington, D. C. — Mornariški urad objavlja, da sta bila v okolici Filipinov potopljena dva nadaljna ameriška parnika. Od začetka vojne pa dosedaj znašajo ameriške zgube 261 ladij vseh tipov, Japonci pa so jih zgubili nad 990.

Kairo, Egipt. — Na povabilo maršala Tito, je došla v Belgrad v Jugoslavijo ameriška zdravstvena komisija za preprečevanje tifusa. Poročilo omenja, da bolezen se sicer ne razširja v deželi, bilo pa je več pojavov iste v Bosni in drugih podeželskih krajih.

New York, N. Y. — Sovjetske oblasti so ujele bivšega vojaškega guvernerja mesta Varšave Gustava Fischer, kateri ima na vesti zločinska preganjanja varšavskih prebivalcev ter mnoga uničevanja raznih ustanov v Varšavi. Postavljen bo pred sodišče.

Pariz, Francija. — Vlada je na svoji seji sklenila, da bo Francija zgradila veliko letalsko postajo v Dakarju v zapadni Afriki. Načrt je bil predložen Zavezniškom in odobren. Postaja bo imela mednarodni značaj pod francoskim vodstvom.

Washington, D. C. — Upra-

POLJAKI OBSOJAJO ZAKLJUČKE "TREH"

London, Anglija. — Krogi poljske zamejne vlade v Londonu so zaključek krimsk konferencie vzeli na znanja z ogorčenjem. Sprejeli so zaključek glede razmejitve, kakor nekako smrtno obsodbo. Kabinet je podal izjavo, ki se glasi: "Razsodba glede Poljske, ki so jo sprejeli 'veliki trije' kaže, da so Poljsko zatajili njeni lastni zavezništvo. Razsodba ne more biti pripoznana od poljske vlade in tudi ne more biti obvezna za poljski narod."

Zamejna vlada bo odslej v škripcih. Najbrže ji bodo odpovedani krediti, ki jih je prejela od Amerike in Anglije. Leta 1942 so Z. D. posodile na dolgotrajen rok 50 milijonov dolarjev. Dajala se je tudi podpora poljski vojski, ki šteje do 120.000 mož.

Razporejen med Poljaki bo s tem ostalo v veliki nezadovoljnosti.

VATIKAN HLADEN GLEDE KRIMSKIH ZAKLJUČKOV

Rim, Italija. — Vatikanski krogi so sprejeli vest o krimskih zaključkih hladno. Razočarani so najbrže radi kompromisa v vprašanju Poljske, za katero se je sv. Oč posebno zanimal. United Press pravi, "da je vzrok morda tudi to, ker je konferenca čisto prezrla katoliško Italijo." Zadnje najbrže ne bo res. Italija je bila pač Hitlerjeva zaveznica, kako naj pričakuje, kakšnega posebnega upoštevanja?

DRESDEN NAPADEN

London, Anglija. — Angleški letalci so v torek večer obcutno napadli saksonsko prestolno mesto Dresden (Draždan). Iz vzhoda iz Šlezije pa prodirajo ruske armade proti Draždanom in so po zadnjih poročilih oddaljeni le še komaj kakih 60 milj.

va relifa zedinjenih narodov je dovolila več ladij na razpolago za prevoz religioznega blaga v Italijo, Poljsko, Čehoslovaško in druge dežele. S prevozom se bo začelo takoj.

KAKO LONDONSKI LIST PRESOJA BODOČNOST AVSTRIJSKIH DEŽEL

Washington, D. C. — Odkar se Rusi s tako naglico bližajo Berlinu, je usoda Dunaja stopila nekoliko v ozadje. Zda je padla Budimpešta. Prej ali slej pride tudi Dunaj na vrsto. O problemih Avstrije je pred nedavnim pisal v svojem uvodniku angleški list The Manchester Guardian. Izvajanja so zanimiva in jih tukaj podajamo v glavnih potezih.

"Ker je možno, da se bo v bližnji bodočnosti nazijsvo do kraja zrušilo, morajo 'veliki trije' upoštevati problem Avstrije nič mapj kot problem Nemčije. Dunaj lahko imenujemo vrata iz zapadne v vzhodno Evropo. Ta vrata ne smejo priti v oblast kake napadalne velike sile. Problem, kako doseči, da Dunaj ne pride v nemške roke, je eno najbolj nujnih vprašanj mednarodne politike. Veliki Zavezništvo so to priznali. Neodvisnost Avstrije je edina praktična poteza, ki so jo začeli. Med tem, ko je neodvisnost Čehoslovaške, Nizozemske, Norveške in Jugoslavije sama ob sebi umevna, neodvisnost Avstrije ni naravna in ne sama ob sebi razumljiva, zato se je bilo treba zanjo formalno izreči.

"Habsburžani imajo malo odnosa do alpskih nemških dežel, ki so se imenoval Avstrija med leti 1918 in 1938. Avstrija ni padla po naključju; narodno prebujenje in osamosvojitve kmečkega ljudstva, dva sorodna pokreta, sta ji porezala koronine. Avstrijski klerikalizem je morda naklonjen povratku Habsburžanov zaradi svojih lastnih namenov, kakor je bil tudi kardinalu Innitzerju dobrodošel Hitler v 1938, toda njihov povratek bi pomenil napoved vojne proti obema, narodnostnemu pokretu in demokraciji.

AMERIŠKO-JUGOSLOVANSKI ZDRAVSTVENI PROGRAM

Washington, D. C. — Gen. Leon Fox, vojaški ravnatelj ameriškega poslanstva za omejitve vročinske bolezni, je dospel v Beograd in bo vodil skupen ameriško-jugoslovanski program za kontrolo te bolezni. Pri tem bodo delovali večinoma jugoslovanski zdravniki in jugoslovanske bolničarke, s potrebnimi tvarinami pa jih bodo zalagale Združene države. Takoj nameravajo začeti s cepljenjem proti vročinski bolezni in z uporabo DDT praška proti ušem. Najprej bodo cepili vse borce v narodni osvobodilni armadi, pa tudi vse zdravnike, bolničarke in druge javne delavce, ki so v največji nevarnosti, da se jih prime ta bolezen.

V Beogradu so bili obsojeni na smrt Radomir Čarapić, prej policijski uradnik, ki je mučil osebe v zaporih; Dimitrije Fasković, prej lastnik nekega restavransa v Beogradu, ki je ova dil več domačinov gestapi; in Dragoljub Radovanović, zidar, ki je takoj po razsulu Jugoslavije pristopil k nerednemu oddelku Koce Pećanaca, ter kot vodja oddelka s silo pobiral kmetom pšenico za Nemce in

Ali že imate
**BARAGOVO
PRATIKO**

za leto 1945?

Ako še ne, pišite takoj po njo, dokler je v zalogi. Letočinja Pratika je zelo zanimiva knjiga za vsako slovensko hišo. Naročite jo zase in za svoje prijatelje. Stane s poštnino samo

40 centov

kaj je poslati v gotovini. Money order ali v znakah po 3c. Drugih znakov za višje cene ne moremo sprejeti.

BARAGOVA PRATIKA
1845 West Cermak Road,
CHICAGO 8, ILL.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Izhaja vsak torek in petek

Issued every Tuesday and Friday

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Telephone: CANAL 5544

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor sadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejeli. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne odziva. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kdaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

O ZAKLJUČKIH "VELIKIH TREH"

Končno so se oglasili, kje sedijo in kje glihajo. V Jalti na Krimu so bili. To je na Črnem morju na vzhodni konici polotoka Krima. Tam so bili Churchill, Roosevelt in Stalin na posvetu od 4. februarja pa do zadnje nedelje popoldne 11. februarja. Osem dni so zborovali. Zaključki so v prvih splošnih potezah objavljeni in komentirani na drugih mestih. Zgovorni poročevalci in komentatorji so takoj vedeli povedati to in ono, o tem in onem zaključku, kakor pač vedno. Nekaj pride v svet in vse govori o tem. V resnici pa je najbrže mnogo vse drugače. Šele čez čas se bo zvedelo vaje. Zdaj še ni pravi čas, da bi se vse objavilo in povedalo. Dober igralec nikoli ne pokaže svojih kart tako, da jih bo kar vrgel na mizo, češ tole imam, zdaj pa glejte. Kaj še. Skriva jih in igra zvito, ker le na ta način more pričakovati, da bo mogoče kaj dobil, kaj izvil v igri. Ta metoda ni iskrena, ampak v diplomaciji je že od nekdaj tako.

Načrt za uničenje Hitlerjeve Nemčije je že star zaključek, ki so si ga Zavezništvo postavilo pred vse drugo takoj, kakor hitro so se eden za drugim zapletli v borbo z Nemci. Drug važen načrt je ureditev povojnega sveta. Ta načrt ima tisoče podrobnosti vseh raznih značajev. Ureditev povojnega sveta mora biti taka, da bo pravilna za velike in male narode. Ali je taka ureditev mogoča? Zakaj bi ne bila, če bi hoteli vsi sodelovati za tak cilj pošteno, pravično in zraven tudi porzljivovalno drug do drugega. Če pa tega ne bo, potem bomo dobili po tej vojni le nekaj na novo zakrpan svet in krpe, s katerimi ga bodo zakrpali, najbrže ne bodo držale dolgo, kakor niso držale krpe po zadnji svetovni vojni. S tega stališča gleda lahko vsak na bodočo ureditev sveta.

Združene države imajo v tej borbi zelo težavno stališče. Ne radi tega, da se je bati za njihovo bodočnost. Ako hočejo Združene države gledati le same zase, si lahko v tej borbi pridobijo, kar hočejo. Toda Ameriki za to ne gre. Njej gre, da porazi prizadevanja imperialističnih sil v svetu, ki pohlepno gledajo le za osvojevanjem, neglede kako je v takih zadevah prav drugim. Radi tega smo v borbi proti Nemcem in Japoncem. Toda med tem, ko se sile teh dveh imperializmov rušijo in se bodo vsak čas zrušile, se pojavljajo že druge sile, ki lahko postanejo pozneje prav tako nevarne kakor te, proti katerim se borimo zdaj.

Svetovno gospodarstvo ni urejeno prav, niti ni pošteno razdeljeno za vse narode enako. To vemo vsi. In okrog tega vprašanja se sučejo večni spori. Jutri bo prav tako, kakor je bilo do sedaj. Tisti, ki imajo, tisti, ki nimajo, drugi, ki nimajo, vpijejo in ugovarjajo. V zadnji vojni in v sedanji je bilo ravno to dejstvo povod za vodilni ugovor proti angleški gospodarski politiki v svetu. Zadeve ni treba podrobno slikati, saj je znana iz številnih razprav.

Proti temu redu v mednarodnem svetu je vstajalo v protest in oborožen konflikt zadnjih sto let nemstvo in z njim tudi drugi narodi. Usoda ni dovolila ne v zadnjem ne sedanjem konfliktu, da bi nemstvo prilezlo do vrha lestve, ker Nemci bi bili še slabši od Angležev. Rek, če svet mora imeti nad seboj policaj, da je boljše za svet, da ima Angleža za policaj, kakor Nemca, ni brez veljave. Vendar pa po tej vojni bodo razmere kmalu take, če ne bo radikalne boljše uredbe v redu mednarodnega gospodarstva, kakor je bilo do sedaj. Svet bo imel zopet večne pritožbe, da so taki, ki imajo vse, pa ne dajo od sebe nič, pa da je vse preveč takih, ki nimajo nobene prilike, da bi se povzpeli do boljših razmer. Svet bo imel staro zlo v novem času.

Bodoči svet se bo opredelil nekako v dva tabora. En del se bo zlivl v vzhodni blok, drugi del v zapadni blok. Kje bodo meje enemu ali drugemu, je zdaj še težko videti naprej. Oba bloka bosta mogočna. Zapadni blok bo pod anglosaškim vplivom, vzhodni pa pod ruskim vplivom. Kako bosta izhajala med seboj? Ali si bosta delila, kar je nujno enemu in drugemu, p bratsko? To je težko napo-

vedovati. Brez neke sebičnosti bo najbrže težko šlo. Napovedovati najslabše pa tudi ni na mestu. Pokazalo se bo samo, kako bo. Neki obrisi te bodočnosti se bodo pa že videli naprej po zaključkih med velesilami, kako naj se uredi Evropa po tej vojni. Ti zaključki bodo nekaki temelji bodoči uredbi sveta, in kakoršni bodo ti temelji, tak bo precej tudi bodoči svet.

Ali se bo ogromni Rusiji dovolilo več vrat v svet iz njene ogromne hiše, ali pa bodo prijazni do nje samo toliko časa, dokler je ruska moč potrebna za zlom Hitlerja, potem ji bo pa povedano: zdaj, velika mamka, pa sedi lepo na svojem zapečku in miruj. Ali bo mirovala in ubogala take želje? In obratno, ali ne bo morda Rusiji začelo vreti kaj v glavi, češ, tako velika in močna sem, saj lahko sežem malo dalj, kaj mi kdo more? Eno ali drugo se lahko zgodi, če ne bo pameti in previdnosti med onimi, ki imajo v rokah usodo bodočega sveta.

V načelu, da je treba med vodilnimi Zavezništvi edinstvi in sloge za zlom Hitlerjeve Nemčije in Hirošitijske Japonske, so edini. Kako bo med njimi, ko bodo urejevali podrobnosti, je pa velika nevarnost. Človek se le prerad prepira za kak majhen mejnik, in narodi so bili prav taki vse skozi svojo zgodovino. Dal Bog, da bi bili pametnejši v bodočnosti.

V SPOMIN UMRLI KATARINI CESAR

San Francisco, Calif.

Rada bi poročala kaj veselja, pa mora biti ravno obratno. Neprilakova vest je presenela našo slovensko naselbino, da je dne 27. januarja kar nenadoma, čez noč, umrla nad vse priljubljena dobra žena Katarina Cesar. Dan prej je šla še nakupovat jedila, zvečer je pa umrla na svojem domu. Zjutraj so jo mrtvo našli. Rajnika je bila zvesta svoji veri in je bila pripravljena vsaki čas. Veliko let je tudi skrbela za našo cerkev, da je prala cerkveno perilo. To je bilo njeno največje veselje. Delala je to brezplačno, samo da je videla na oltarjih vse v najlepšem redu. Naša slovenska župnija je v resnici zgubila stebra, ki je podpiral našo cerkev. Bog ji stotero poplačaj. Me sestre pri Oltarnem društvu se je bomo spominjale v molitvi. Prostorček, kjer je navadno sedela v cerkvi, je zdaj prazen, zagotovljen pa smo, da ima sedaj njena duša še lepši prostorček nad zvezdami. Bila je tudi zastopnica Am. Slovenca in Novega Sveta, in če se ne motim tudi lista Ave Maria.

Rajnika Katarina je bila rojena Dragovan, v Križni vasi pri Metliki. Otrok ni bil zapustila, pač pa je ljubila druge otroke in jim pomagala. Tudi bolnike je pogosto obiskovala, kakor ravno mojega soproga in brata. Bog ji bodi plačnik! Pokopana je pri svojem že pred dvajsetimi leti umrlem soprogu.

Njen pogrebni sprevod je bil nekaj izrednega. Trije duhovniki so opravljali slovensko Requiem mašo. Cerkev je bila polna, čeravno je deževalo, kar ni nič posebnega pri nas. Kakor sem že prej omenila, rajnika ni pustila svojih najbližjih, pač pa druge sorodnike, ki so ji preskrbeli prav lep pogreb.

Truplo tvoje naj počiva,
Duša sveti raj uživa!

Pozdravljam vse čitatelje lista. Jernejčan iz Ely, Minn., še kaj piši. Sem tudi ena tistih, ki raje citajo, kakor pišejo. Kaj praviš?

Agnes od Pacifika.

IZ ŽELEZNEGA OKROŽJA

Gilbert, Minn.

(Konec)

Omenim naj še veselo novico za vse gilberske farane, namreč, da smo dobili novi kip sv. Jožefa. Visok je šest čevljev in je prav lepa podoba sv. Jožefa, ki bo v ponos cerkvi. Blagoslovilo ga na 28. januarja pri osmi sv. maši. Pri tej slovesnosti je bila cerkev polna ljudi.

SVETI JOŽEF, PROSI ZA NAS IN TUDI ZA TISTE, KI SE OGIBAJO HIŠE BOŽJE, DOKLER SO ŽIVI. KO PA ENKRAT UMRJEJO, POTEM PRIDEJO SORODNIKI K ŽUPNIKU IN ŽELIJO CERKVEN POGREB. V TAKIH SITUACIJAH JE RES SILNO TEŽKO ZA ŽUPNIKE, TO LAHKO VSAK VIDI. VESTE, MENI SE ZDIJO TAKI LJUDJE SILNO ČUDNI. ALI NI TO RAVNO TAKO, KAKOR BI IMELA SKUPINA LJUDI KRAVO, KI SO JO SAMO NEKATERI KUPILI IN SAMO NEKATERI SKRBELE ZA NJENO KRMO IN PAŠO, MOLZLI BI JO PA RADI VSI. NEKI ŽUPNIK JE VPRAŠAL ENEGA SVOJIH FARANOV: "NO, JANEZ, KAJ PA JE S TEBOJ, DA NE PRIDEŠ NIČ V CERKEV?" "NO JA, GOSPOD, ČASA NI, PA GA NI; IMAM KONJA V HLEBU," ODVRNE JANEZ. GOSPOD MU PA REČE: "I NO, JANEZ, SAJ TE BO KONJ POČAKAL." "SEVEDA, SEVEDA, GOSPOD, PA SAJ PRAVIM, ČASA NI, PA GA NI." TAKO SE JE IZGOVARJAL. DANDANES JE PA ŠE VEČ TAKIH JANEZOV, PA TUDI TAKE MICKE SE DOBIMO.

S 1. februarjem se je začela velika Victory kampanja Am. Slovenca in bo trajala do 15. aprila. Pojdimo vsi na delo, ne samo zastopniki, pa pridobimo listu Am. Sl. kar največ novih naročnikov. Saj so tudi lepe nagrade za vsakega.

Ko sem že pri pisanju, moram omeniti tudi fante iz naše fare sv. Jožefa, ki so dali svoje življenje za domovino. Komaj so začeli živeti, pa jim je sovržna krogla pretgala nit življenja, sedaj pa pri Bogu uživajo večno plačilo kot junaki, ki so dali svoje življenje za svojo domovino. Ne vem ravno vseh imena, za katere pa vem, jih bom tukaj naštel. To so sledeči: Anton Krizel Jr., Anton Sterniša, John Grahek, Matt Spenko, John Velesich, John Debelak, George Klobučar, Rudolph Indihar iz Elcor, Minn., Thomas Carley, in Andrew Barle Jr. Vseh skupaj, mislim, da je okoli petnajst. Njihovim družinam izrekamo naše globoko sožalje. Je pa tudi nekaj ranjenih kakor tudi nekaj pogrešanih. Vse te družine so zelo žalostne, ker žalujejo za svojimi ljubimi sinovi.

Dosedaj sem pisala samo o naših ljudeh, toda v naši župniji je bilo lansko leto tudi 12 pogrebov drugih narodnosti in tudi več fantov drugih narodnosti je padlo, ali pa so bili ranjeni ali zgubljeni.

Tudi sem dobila žalostno vest od svoje sestre Mrs. George Teakavec iz West Newton, Pa., da je tudi ona izgubila najmlajšega sina 10. avg. 1944. Bil je ubit v Franciji. Tudi Tebi, sestra moja, in celi Tvoji družini naše sožalje.

Še par besed o mojih dveh si-

novih. Valentin je bil prej v Floridi zdaj pa se nahaja v Texas, mlajši sin Martin je pa v Franciji. Piše nam precej pogosto, meni in očetu piše kar slovensko. Pravi, da če bo le mogoče, se bo tudi v Am. Slovincu oglasil s kakim pismom. Pa še drugič kaj. Sedaj pa pozdravljam vse čitatelje tega lista.

Mrs. Josephine Ulcher.

Joliet, Ill.

VESELA POROČILA

Ker se nihče iz naše naselbine ne oglasi, se bom pa jaz. Sedaj imamo še precej leda in snega, ali čez dva tedna pride sv. Matija, on bo pa ledu že pokazal, kam spada.

Zadnjo nedeljo je bila cerkvena letna seja, ki je potekla lepo, mirno in vsem faranom v zadovoljstvo. Župnik Rev. Butala so z velikim veseljem prebrali letni račun. Dohodki so znašali \$71,220.06, stroški pa \$70,436.43. V svoti stroškov je vključen tudi \$31,000 odplačila na cerkveni dolg. To je že lepa svota. Ko bi jo jaz dobil, bi bil tudi vesel. Zdaj imamo vse dobro urejeno, samo eno stvar bi še radi, namreč boljše zvonove, ki bi bili primerni za našo cerkev. Kdaj jih bomo dobili, ne vem, čakam pa nanje že 37 let. Farani, na vas je ležeče. Vsa nekaj, pa bodo lepi zvonovi. Dajmo začeti, dokler smo živi. Kaj ni tako?

Veste, kaj vam bom pa zdaj "povajdov"? Iz Pennsylvanije je lepa ptička priletela, pa se je na Clement cesti vsela, pa kar meni nič tebi nič Frank Novljana vzela. Prav tako. Pisala se je Stefanič. Vse je bilo srečno in veselo in se je vrtelo, da je res lušno bilo. Hvala vsem, ki ste prišli na ženitovanje.

Tudi iz bližnjih La Salle moram nekaj povedati. Veste, prijatelji Am. Slovenca, tja sem šel igrat na veselico Slovenskega Doma. Tam je bilo pa tudi fletno. Naj se na tem mestu zahvalim družini Frank Struna za prenočišče, potrebo in za vožnjo po mestu. Naj Ti Bog plača. Tudi Francu Gregorčič za postrežbo in za časten sprejem Mr. in Mrs. Gorišek. Hvala. Ali Toneta ne smem izpustiti; on je pa še čez vse mojster. Veste, da je naučil dva Poljaka slovensko peti in sicer tako lepo, da bi bilo dobro za vsak oder? Bil sem kar iz sebe. "Pojdmo na Štajersko" sta pela. Tonetu gre vse priznanje, zato sem mu pa tudi jaz eno zapel, ki sem jo sam zložil kar po domače. Glas si se takole:

POJDIMO K TONETU

Na hribu mi park leži,
cerkev pri njem stoji,
tam se sveti Rok časti,
ki rane nam zdrav'.

Zraven pa park leži,
na sredi pa hrast stoji,
gori na vrhu pa
gnezdno visi.

Splezam po hrastu gor,
pridem do gnezdeca,
ptičke pa notri ni,
ker še sneži.

Prišla bo spet pomlad,
vsak bi jo včkal rad,
ptička spet prileti,
v gnezdu sedi.

Kaj pa to meni mar?
To mi prav nič ni mar,
to mi prav nič ni mar,
obrnem se v stran.

Prestopim stopnice tri,
Tone pri bar' stoji,
kozareček rdečega
v roki drži.

No, pa še en'ga spij,
druzg'ga si spet nalij!
Tone je brez skrbi,
ker Mary še živi.

Mary pri njem stoji,
sladko se mu smeji.
Pa še ti en'ga spij,
druzg'ga nalij!

Tako in podobno smo jih krožili pri Tonetu na Hribu 28. januarja. Ga priporočam za

obisk. Kateri se bo tam mudil, bo dobro postrežen. Zdaj pa moram nehati, ker moram iti na delo. Pozdravljeni, Lasalčani! Se pridem, ko pride pomlad, do tedaj pa ostanem vaš

John Riffel.

GLAS NAŠEGA ROJAKA

IZ EGIPTA

Cleveland, O.

Pred kratkim smo prejeli po pošti malo pismence iz Egipta, oddano 12. decembra po dr. ing. Jankotu Grampovčanu in večji mimeografiran pisemski format 2. številke tednika NARODNA MISAO, katerega urednik je navedenec. Pismo se glasi:

"Spoštovani!
"Imam sorodnike v Ameriki, ali ne vem njihovih naslovov, ker sem prišel tu sem naravnost iz italijanskih zaporov po osvoboditvi od strani Amerikancev. Pišejo se: Franc Sterginar (cvetličarna), in Franc Gram (Grampovčan). Rad bi zvedel za njih naslove.

"Naše življenje je kritično, žalostno. Moj sin, absolviran pravnik, (ki je prišel tudi iz arestov), se nahaja sedaj v norišnici v Beyruthu. (Siromak!) Blagor onim, ki so padli, ker so končali z mukami, mi pa smo živi mrtveci. Najslabši smo še Slovenci, saj se živa duša ne briga za nas in našo usodo! Relativno največje žrtve so naše slovenske in ljudje in premoženju! In tudi tukaj v puščavi v logarjih umirajo v velikem številu, zlasti otroci.

"Pozdrave svojcem in vsem ameriških Slovincem in blagoslovljene božične praznike, — vdani

Dr. Ing. Janko Grampovčan,
El Arish, Sinai, Egypt."
Urednik Glasila KSKJ.

V SPOMIN PADLEMU JUNA

KU PFC. GILBERTU

HOBNECK

Pueblo, Colo.

Tukaj pošiljam \$10 kot naročnino za Am. Slovincem in Novi Svet. Ne vem, kako bi prestala brez slovenskih časopisov. Napisala bi, kar nosim v srcu, pa ne vem, kako začeti. Celi svet se mi zdi en sam veliki Babilon. Ena zmešnjava prepletena skozi drugo, povrh vsega tega pa grozna morija. Če kdaj, imajo prav gotovo zdaj še posebno velik pomen tiste besede v očenašu "Pridi k nam Tvoje kraljestvo".

Ubogi ljudje v stari domovini, in uboge matere tukaj! Do dna duše se mi smilijo vse matere, ki imajo sinove pri vojakih, pa naj bodo te matere katere koli narodnosti. Vsaka mati ima srce v prsih in ljubezen do svojega otroka.

Včasih se vprašujem, "Zakaj vse to?" Že tako je kratko naše življenje, zdaj nam pa še morijo cvet mladosti.

Mojih sorodnikov je že blizu ena stotinja v vojni, namreč moj sin, dva vnuka dvojčka, 24 nečakov, trije so poslani domov za stalno, ker so bili težko ranjeni, eden pa je dal svoje mladostno življenje za domovino. Padel je na otočku Saipan 8. julija 1944. V njegov spomin Vam pošiljam posnetke iz njegovih pism. V nekem angleškem listu je izšel o njem obširen popis, ki mi je bil poslan iz Denverja pred nekaj tečmi, pod naslovom "Oglesby Marine Writes of Battle on Tarawa". Naslednje vrste so vzete iz omenjenega poročila v angleščini.

"Eden prvih marinov, ki so pristali na otočku Tarawa v skupini Gilbertskih otokov v uspelem ameriškem vpadu proti koncu novembra (1943) je bil Pfc. Gilbert Hobneck iz Oglesby, star 19 let. Gledal je dobesedno smrti v oči, ko so marini zavzeli japonsko utrdbo v najbolj krvavi boju, kar so jih naši marini kdaj imeli. Kasneje je mladi fant iz Havajskih otokov, kamor je bil poslan, da si

(Dalje na 4. strani)

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki

Pismo iz starega kraja

New York, N. Y. — Naš č. g. župnik v New Yorku je dobil pismo od svojega brata potem Rdečega križa, ki se dobesedno glasi:

Na položaju, 19. okt. 1944.

Dragi brat!
Javljam ti, da smo še vsi živi in zdravi. Jaz in brat Martin sva v Narodni Osvobodilni vojski, brat Anton pa je že od leta 1941 ujet v Nemčiji. Tudi doma so vsi zdravi. Mama, oče, moja žena in sinko. Upamo, da skoro napoti dan naše svobode, za katero se mi vsi tako složno borimo. Pogovorimo se mogoče več po končani vojni, ako ostanemo živi. Vidi, da se od vsega začetka borimo v vrstah NOV za našo svobodo in srečno, združeno Titovo Jugoslavijo... "Našo Jugoslavijo".

Pozdravljamo te vsi skupaj, najbolj pa svojega strička pozdravlja moj mali Joško.

Tvoj brat Jože.

Obisk

Chicago, Ill. — Zadnjo soboto nas je obiskal Frank Gradišher, slovenski kokošjerejec iz Demotte, Ind., kjer vodi malo farmo in kokošjerejo. Naročil si je Am. Slovenca. V Chicagi je obiskal znanca in prijatelja. Doma je iz Sušic, fara Toplice pri Novem mestu.

Matt Kump umrl

Enumclaw, Wash. — V starostnem zavodu sv. Vincencija v Seattle je umrl rojak Matt Kump v visoki starosti 98 let. Doma je bil iz Kočevske reke. Tukaj na Krim je prebival na farmi 64 let. Zapušča tri sinove, dve hčeri in več vnukov. Pokopan je bil po katoliškem obredu na Krim pokopališču poleg svoje soproge in več sinov, ki so šli pred njim v večnost. Naj v miru počiva. — Josephine Richter, zastopnica.

KSKJ kegljaška tekma

Waukegan, Ill. — Letna KSKJ kegljaška tekma za srednji zapad bo letos v Waukeganu v soboto in nedeljo 14. in 15. aprila. Mike Opeka iz North Chicago je predsednik te zveze, John Hladnik, tudi iz North Chicago, pa tajnik. Frank Kosmach iz Chicago, ki je bil izvršni tajnik teh kegljaških tekem od njihovega začetka, bo tudi letos.

Tri KSKJ društva v Waukegan-North Chicago, namreč društvo sv. Jožefa, Marije Pomagaj in sv. Ane, bodo zavzela mesto krajevnega odbora za tekmo. Frank Jerina, Ignacij Grom in Mrs. Vincent Mathias so predsedniki teh lokalnih KSKJ društev.

Ranjen

Braddock, Pa. — Družina Anton Cesnik je bila obveščena od vojne oblasti, da je bil njen sin Frank Matičič ranjen v Luksenburgu 17. dec. Star je bil 23 let, v armadi čez dve leti in preko morja poldrugo leto.

Rojakinja umrla

Milwaukee, Wis. — Dne 19. januarja je na svojem domu 738 W. National Ave., po daljšem bolehanju umrla v 76. letu starosti Mrs. Frances Wacak, roj. Bačun, soproga znanega trgovca z železnino Antona Wacaka. Pokojna je bila doma iz Ljubnega v Savinjski dolini ter je bila v Ameriki nad 40 let. Poleg soproga zapušča še dve hčeri Hanno Wacak in Mrs. Angelo Kastelic, ter tri vnuke in dva pravnuka.

"Amer. Slovincem" je vez, ki družijo ameriške Slovence od obale do obale.

Kaj je sklenil sestanek "treh?"

STROG MIR ZA NEMCE: SPORAZUM GLEDE POLJSKE: UKAZ JUGOSLAVIJI IN DR.

Washington, D. C. — V ponedeljek večer je prišla v svet vest, da je sestanek "Velikih Treh" končan in zaključen. Vršil se je v črnomorski luki Jalta na južnem delu polotoka Krima. Vsi trije državniki so imeli s seboj številne vojaške, politične in ekonomske svetovalce, ki so sproti tehtali vsako vprašanje in podajali svoje nasvete in mnenja o njih. Vsi zaključki kajpada ne morejo biti natančno objavljeni. Sovražnik pač še ni premagan, dasi bo kmalu, in objavljanje važnih zaključkov bi cilju, za katerim Zavezniški hodijo v tej borbi, le škodovalo. Objavili pa so načelne glavne točke. V njih so poudarili popolno soglasje za glavno zahtevo, ki je od casablanskega sestanka naprej "popolna brezpogojna predaja". V bistvu je ta zahteva podobna zahtevam Rimljanov, ki so pred dva tisoč leti v borbah med Rimskim cesarstvom in Kartago naglašali: "Kartaga mora pasti!" S tem geslom so Rimljani operirali toliko časa, dokler Kartagani niso bili uničeni.

Dalje je jaltski sestanek "velikih treh" objavil še sedem točk, ki se glase:

1. Vse nemške oborožene sile se morajo razorožiti in razpustiti.
 2. Nemški generalni štab, ki je bil vedno možgansko središče nemške agresivnosti, se mora uničiti in odpraviti za vedno.
 3. Vsa nemška vojna oprema se mora odstraniti iz Rajha in určiti.
 4. Vsa nemška industrija, ki je sposobna, da se preuredi za kakšno vojno proizvodnjo, se mora odpraviti, ali pa postaviti pod strogo kontrolo.
 5. Vsi vojni zločinci morajo biti postavljeni hitro pred sodišča in biti kaznovani, potem ko bodo prisiljeni, da popravijo povzročeno škodo in uničenje, ki so ga povzročili.
 6. Nazijska stranka, nazijske postave, organizacije in ustanove se morajo odpraviti in izbrisati, in vsak nazijski ali militaristični vpliv se mora odpraviti iz vseh javnih uradov v Nemčiji v kulturnem, gospodarskem, družabnem in političnem življenju nemškega ljudstva.
 7. Druge take potrebne odredbe, ki jih bodo zahtevale potrebe in čas, se bodo sproti določale v premaganem Rajhu, ki naj gotovo za vedno preprečujejo, da bi Nemčija zopet ogrožala mir in varnost v svetu.
- To so načelni zaključki sestanka, ki jih je objavila konferenca 11. februarja. V svet pa so bili razposlani na Lincolnov rojstni dan 12. februarja. Sestanek se je vršil na črnomorskem obrežju v poletni palači bivšega ruskega carja Nikolaja II.

Roosevelt in Churchill sta potovala na Krim med 1. in 2. februarjem. Na otok Malto v Sredozemlju sta dospela vsak posebej, od tam pa sta nadaljevala potovanje skupaj. V Jalti sta bila že 2. februarja. Stalin je došel šele drugi dan, v soboto 3. februarja. Konferenca se je začela 4. februarja v nedeljo. Potekala je v tajnosti. V Ankari in v Berlinu so pripovedovali, da se vrši v Konstanci v Rumuniji, in so baje neke osebnosti bile poslani tja, in mnogi so mislili, da je posvet res tam. Vršil se je pa ravno v drugem neodkritem kraju.

Posvet "velikih treh" je prišel do sporazuma tudi v več drugih spornih točkah. Glede Poljske so prišli do soglasja, da se bo pri razmejitvi med Poljsko in Rusijo vpoštevala Curzonova črta. Le na nekaterih točkah bodo dobili Poljaki nekaj ozemlja preko omenjene črte in sicer od pet do osem kilometrov. Glede notranje ureditve Poljske so pristali vsi na to, naj se v Poljski sestavi nova vlada narodne edinosti. Potem bodo razpisane javne volitve, in kar si bo ljudstvo izvolilo, to bo imelo.

Glede novih mučnih razmer v Jugoslaviji so sklenili, da se da naročilo maršalu Titu in dr. Šubašiču, naj takoj sestavi novo vlado, ki naj oživi čimprej parlament, v katerega naj imajo pravico priti vsi bivši poslanci, ki še niso direktno pregrešili s sodelovanjem z nazijski in fašisti. To naj bo začasni parlament, kateri bo nato razpisal nove volitve. Kralja nikjer nič ne imenujejo.

Z ameriškega stališča pa je najvažnejši čin tega posveta, da je Rusija pristala na konferenco Zedinjenih narodov, ki je določena za 25. aprila 1945 v San Francisco v Kaliforniji. Na to konferenco bodo prišli Rusi in Kitajci, kar je veselo znamenje. Za nas Amerikance je posebno važno to, da se bo ta konferenca začela baš zadnji dan, ko se ima obnoviti med Japonsko in Rusijo nenapadalna pogodba, ki sta jo podpisali leta 1940 obe državi v Moskvi. Dne 25. aprila letos pa se ima ta pogodba med obema deželama obnoviti za nadaljnjih pet let, ali pa postane neveljavna. Kaj bo storila Rusija, ali bo pogodbo odpovedala, ali jo bo zopet podpisala? O tem s posebnim zanimanjem ugaiba ameriška javnost. Bodočnost bo to kmalu povedala.

Predsednik Roosevelt je te dni tudi že naslovil na vse vodilne ameriške voditelje apel, da bo treba po tej vojni

"VELIKI TRIJE"

"Veliki trije" — Churchill, Roosevelt in Stalin, katerim je položena v roke usoda povojnega sveta. Glede tega so imeli s svojimi številnimi svetovalci važen tajen posvet v Jalti na Krimu od 4. februarja pa do 11. februarja letos.

TO IN ONO IZ ŽIVLJENJA IN SVETA

VOJAK NAŠEL REDKE DRAGE KAMNE

Pfc. Olin B. Sharkey iz Ivanhoe, W. Va., ki služi pri ameriških četah nekje na Burmi, je hodil po mehkem mokrem pesku na nekem obrežju. Zgrabil je polno pest kamenčkov in jih presejal med prsti. Dva sta se mu kar nekako prišla roke in čez nekaj časa ju je vtačnil v usta, da bi lažje prenašal žejo. Pozneje je začel ogledovati tista dva kamenčka. Zapazil je, da se oba svetlikata v sredi. V rokah je imel dva zvezdnata safirja!

RADIO NAŠEL IZGUBLJENE NA BURJU

Štirje armadni letalci in neki avstralski inženir se morajo zahvaliti radio znanosti, da so bili tako hitro rešeni na morju v črti zapadno od Long Beach, Cal. Njihovo letalo je padlo v morje. Na gumijastem splavu je pet mož taval po oceanu deset ur kakih tisoč milj od kalifornijskega obrežja. Preden je bilo njihovo letalo prisiljeno spustiti se na vodo, so oddali SOS klic. Posadka v bombniku, ki se je odpravil, da jih poišče, je izračunala, kje bi se morali nahajati. Ko je videla splav, je po radiu poklicala neko mornariško ladjo, naj pride po izgubljene. S pomočjo radio prejemnikov, ki označujejo tudi smer, od katere prihaja klic, so navigatorji dognali, kje je letalo padlo v morje. Tri četrte ure kasneje, ko so dospeli do mesta, kjer se je po njihovih računih moralo potopiti, so iskalcii našli splav.

JAPONSKE IZGUBE NA BURMI

V džunglah na Burmi so zadnjih osem mesecev ameriške, britiške in indijske talne čete tako uspešno sodelovale, da so zlomile hrbtnico japonski četi 80.000 mož. Fenimore

Irwin, glavni štabni častnik pri poveljniku britiške 14. armade na Burmi, pravi, da je džungla tako gosto poraščena, da izgleda visoko iz zraka kakor ena sama brezkončna greda peteršilja.

Radio postojanke so stražile in bile oprezne, vendar pa je bilo skoraj nemogoče vedeti, kako so se kretale japonske čete, ker je vse tako gosto zaraščeno. Ameriški transportni aeroplani so prepelevali čete in zaloge iz kraja v kraj, vedno tja, kjer jih je bilo najbolj treba. Japonci so poskušali zabiti klin med ameriške in britiške čete, pa ko so prišli iz džungle, so jih srečale močnejše sile. V bitkah na raznih mestih 700 milj dolge fronte je bilo 50.000 Japoncev pobitih, 25.000 pa jih je bilo tako zdelanih, da se niso mogli več boriti. Zavezniški so tudi dobili 600 ujetnikov.

KAKO OHRANITI JAJCA SVEŽA LETO DNI

Da je mogoče ohraniti razna živila z zmrazitjem, je splošno znano. Zdaj pa je profesor Alexis L. Romanoff iz Cornell univerze, Ithaca, N. Y., prišel na dan z novo metodo, kako je mogoče na čisto drugačen način ohraniti jajca sveža tudi celo leto, če treba. Ta metoda je tako preprosta, da se je lahko poslužuje vsaka gospodinja.

Drugega ni treba, kakor vtakniti jajca v vrelo vodo, to samo za pet sekund. Potem se naj ohladijo na zraku, na kar naj se spravijo v ledenico, kjer je 45 stopinj toplote. Toliko časa v vreli vodi zadostuje, da se napravi v jajcih nekakšna kožica na zunanem beljaku; ta kožica pomaga, da ostane celop jajce pod njo sveže.

ORGANIST JE UMRL

Od neke iz Južnega Pacifika poročajo naslednje. V neki najhni kapelici so se zbirali v

bojih utrjeni marini za nedeljsko pobožnost z Blagoslovom. Pa se je preril do vojnega kaplana zagorel junak s kratko pristriženimi lasmi in se ponudil, da bo za Blagoslov igral na svoje orgelje, ki jih je potegnil iz žepa, in tako vodil blagoslovne pesmi. Ko so fantje to slišali, so se začeli muzati in le malo je manjkalo, da niso udarili v glasen smeh.

Ne pa tako kaplan, Lt. Comdr. Garret Francis X. Murphy, duhovnik iz philadelphijske škofije, ki sedaj služi s Prvo mornarsko divizijo in ki je bil ravno prej naznanil, da išče katerega, ki bi znal in bil pri volji igrati orgle in tako nadomestiti rednega organista, ki je bil ubit pri vpadu na Peleliu.

Father Murphy je doživel že vse mogoče težave in si je znal pomagati, kakor je bilo pač mogoče v razmerah. Vsega tega se je naučil še v Franciji v prvi svetovni vojni, ko je bil kurat pri Peti mornarski diviziji. Nekateri fantje v njegovem sedanjem področju so sinovi tistih nekdanjih marinov, ki je skrbel zanje v Franciji. Pa se je obrnil k zagorelemu velikanu in mu rekel: "Jako dobro, sin. Kar igrati, da bomo videli, kako bo. O Salutaris in Tantum Ergo se da z orgeljami izvajati prav tako učinkovito kakor z orglami. Bo vsaj nekaj drugačnega."

NENAVADNA DEJSTVA

Aleksander Veliki je podjarmil tedaj znani svet s 35.000 vojniki.

V starem kraju se nahajajo tudi taki ježi, ki imajo šestnajst inčev, dolge bodice.

Po največ krajih na Filipinih dežuje od 125 do 225 dni na leto, prav pogostokrat v obliki hude plohe.

Zdaj je mogoče z "X-zarkovnim črnilom" zaznamovati skrivne listine. Važen dokument je lahko skrit v kopici papirja in spravljen v usnjeni torbi, toda lastniki ga lahko takoj "vidijo" s pomočjo posebne odkrilne priprave.

PREPOVEDALI PLES

V pariškem okrožju je francoska policija prepovedala ples, češ da to nikakor ni primerno v času, ko tri milijone Francozov zdihuje v ujetniških taboriših in vojniki umirajo na bojni fronti. Ta prepoved zadeva ne samo francosko ljudstvo temveč tudi ameriške vojake. Sedaj smejo plesati samo še pri Rdečem križu in drugih takih klubih za vojake.

NAŠ ROJAK NA ČELU ODLIČNEGA DENARNEGA ZAVODA

Chicaškim Slovencem in mnogim našim rojakom dobroznani g. Frank P. Kosmach, dosednji tajnik znane "St. Paul Federalne Hranilnice in Posojilnice v Chicago", je bil te dni na letni seji omenjene posojilnice izvoljen za njenega poslovnega predsednika in je zavzel mesto umrlega dosedanjega predsednika omenjenega zavoda g. Emila Basenerja, kateri je dolgo vrsto let vodil omenjeni zavod.

G. Frank P. Kosmach je bil od mladih let drug pokojnemu g. Basenerju, s katerim sta vodila preje dolgo vrsto let realitetno in zavarovalniško pisarno na 22. cesti. Po preuredbi hranilnih in posojilnih društev po Rooseveltovem nastopu, pa je pokojni g. Basener začel posvečati ves čas "St. Paul Hranilnici in Posojilnici", postal njen predsednik, g. Kosmach pa njen tajnik. Pod njunim vodstvom je Hranilnica napredovala in rastla in napredovala v premoženju nad pet milijonov. Slovenci imajo precejšen delež v tem zavodu po zaslugi g. Kosmacha, ki se je zadnja leta veliko trudil, da je povzdignil ime in aktivnost St. Paul Hranilnice in Posojilnice.

G. Kosmach je vrlo aktiven tudi na društvenem polju. Vedno se živahno udeležuje zlasti pri mladinskih športnih gibanjih. Kot tak je znan posebno članstvu KSKJ, kjer že več let deluje zlasti pri vodstvu kegljarskih tekem vsako leto. Predsednik je tudi trgovske zveze "Cermak-Leavitt Businessmen

Association", katera deluje za povzdigo tega dela mesta na razne načine. Preje je bil veliko let tajnik velikega društva

"Bishop Ketteler Council" Kolombovih Vitezov. Udejstvoval se je vedno tudi pri naši slovenski župniji in sodeloval za njen vsestranski napredek.

G. Frank Kosmach je rodom iz Selc nad Škofjo Loko na Gorenjskem. V Ameriko je prišel leta 1901 v prav mladih letih. Bil je na to pri svojem stricu in teti pokojnima John in Ani Kosmach, ki sta vodila dolgo let trgovino z železnino in barvami na 22. cesti. Pridno se je šolal in se po vstrajnem prizadevanju povzpelo do pozicije, katero danes zavzema. G. Kosmach je pravi tip ameriškega uspešnega "selfmade" moža.

Kot iskrenemu prijatelji g. Kosmachu prav iskreno čestitamo k njegovemu napredku in mu želimo v njegovi novi poziciji še več vsestranskega napredka!

SLOVAŠKA

Slovaška je do marca meseca 1939 leta tvorila sestavni del Češko-slovaške republike. Tega meseca pa je napravila usodopolen korak, ki bo ostal za vedno v sramoto slovaškega naroda. V ta, za Českoslovaško in za slovanstvo sploh sramoten čin, so zaveli slovaški narod gotovi njegovi voditelji.

Slovaška republika meri 37.395 kv. km in ima okoli tri milijone prebivalstva ter je po številu prebivalstva večja od Danske, Finske, Norveške, Švice, Irske, Bolivije, Venezuele, Urugvaja in Paragvaja in še nekaterih drugih ameriških centralnih držav.

Od celotnega slovaškega ozemlja odpade 1.187.397 ha, na travnike 285.255 ha, na vrtove 18.883 ha, na vinograde 5470 ha, na pašnike 497.054 ha, na ribnike, jezera in močvirja 4164 ha, na gozdove 1.502.492 ha, a neplodne zemlje je 112.301 ha. Zelo plodna je južna Slovaška, kjer prideluje žito, tobak, razno zelenjavo in sadje.

Kar se tiče industrije je najbolj razvita lesna industrija, ki zaposluje 20.000 delavcev. Les izvažajo v Češko, v Nemčijo, Madžarsko in Italijo. Na drugem mestu je kovinska in elek-

trotehnična industrija. V njej je zaposlenih 16.000 delavcev. Podlaga tej industriji pa je rudarstvo, ki daje Slovaški raznovrstne kovine. Tudi v rudarstvu je zaposlenih kakih 16.000 delavcev. Pomembna je tudi tekstilna industrija, samo da mora zato surovine uvažati. Zaposlenih je v tej stroki 12.000 delavcev.

Glede vere je slovaško prebivalstvo razdeljeno na katoličane, katerih je 2 milijona, protestante s 350.000 tisoč in grško-katoliče, katerih je nekako 150.000.

Te zgoraj navedene razmere so vladale v Slovaški, ko je bila še daleč od bojnega meteža. Danes že vsega tega skoro ni več, ker so Rusi že precej v notranjosti Slovaške, v nji deluje tudi že četništvo, katero vodijo Čehi, in kar ni še v rokah Rusov ali četnikov, imajo pa Nemci. Slovaki so danes nemški hlapi in slovaške republike ni več. Tiso se sicer še drži v Bratislavi kot predsednik republike, toda je brezpomemben.

Ko bo sodišče zahtevalo vojne krivice pred sodišče, bodo morali tudi ti vsiljeni voditelji odgovarjati za svoje sodelovanje z Nemci.

ANEKDOTA

Na poti, ki vodi iz New Yorka v Boston, je na nekem ovinku, odkoder je bil odprt krasen razgled po okolici, stal elegantni avto. Za njim pride drugi avtomobil, ki se takoj ustavi, in njega izstopi sofer, da bi pomagal. Vpraša gospoda, ki stoji zraven avta: "Ali vam je počila pnevmatika?" "Ne!" "Ali vam je pošel bencin?"

"Ne."

"Ali se vam je motor pokvaril?"

"Ne, vse je v najlepšem redu."

"Zakaj ste pa potem ustavili?"

"Pokrajino hočem občudovati."

Sofer sede v avto in deset minut nato obvesti policijsko postajo, da stoji 32 milj od Bostona neki norec z avtomobilom na cesti...

TAKI SO SLAMNATI VDOVCI

Viktor Rakosi

Sedel sem neke tihe noči v nečutenem počutju neolikane-uredništva in razmišljal, kaj bi napisal o Malvinki Cserepesovi, ki je igrala tisti večer vlogi igralke Mariške Komaromi in v opereti "Tisoč let". Morda bi me utegnil kdo vprašati, kako je mogla igrati vlogo Mariške Komaromi Malvinka Cserepesova, ki je nihče ne pozna. Pogledajte v koledar, kjer najdete odgovor: zdaj imamo avgust in primadone počivajo v morskikh kopališčih.

Malvinka Cserepesova ni bila fenomen, vendar pa ni bilo moč trditi, da ni nadarjena. Glasu seveda ni imela in tudi igrati ni znala, o tem ni dvoma. Kaj naj torej napisem o nji?

Mar naj jo raztrgam? Ako storim to, ne dobi v provinci angazmana in lahko se zgodi, da se napije lizola.

Mar naj jo pohvalim? V tem primeru pridem v konflikt z resnico in lizola se utegne napiti resnica sama.

Ah... Nekdo me je klical k telefonu.

— Halo! Kdo tam?

— Kavarna "Neapol".

— Kdo govori?

— Natakari Mustos Lajos.

— Kaj želite?

— Oprostite, gospod, naš gost, blagorodni gospod Parvay Odon vas pozdravlja in prosi, da se izvolite takoj potruditi v "Španski bar".

— Čemu?

— Nesreča se je zgodila, prepri, kri...

— Takoj pridem.

Sedel sem zopet za mizo in napisal:

— Malvinka Cserepesova je dokazala s svojim simpatičnim nastopom in glasom, ki ga ko- rektno obvlada, da imajo prav oni, ki ji prorokujejo "sijajno bodočnost".

Tako mislim, da sem rešil i Malvinko Cserepesovo i resnico lizola. Odgovornost sem prepu- stil v moji fantaziji živčnim gos- spodom, ki so prorokovali igral- ki sijajno bodočnost.

Potem sem poklical izvoščka in se odpeljal v Španski bar.

Španski bar sem poznal do- tlej samo iz pripovedovanja. To je bil hočni lokal, kjer so na- stopale nemške in dunajske da- me dvomljive preteklosti in ne- dvomnega značaja, kjer so toči- li neverjetno drago in slabo pi- jačo in kjer so razni sumljivi elementi prežali na nedolžne žrtve, da jih osleprijo pri kar- tah. V ta lokal so zahajali bra- njevci in brezposelni natakari. Tu pa tam je zablodila v Špan- ski bar družba pravnikov in te- daj je prišlo do prepira. Pravi- niki namreč radi pijejo naj- slabše vino, zato pa neradi pla- čajo še tako zlahtno kapljico.

Kaj je mogel početi v tej be- znici Parvay Odon? Bil je sicer že dva meseca slamnat vdovec, vendar pa nisem mogel verjeti, da bi se bil že tako nalezal pravniškega duha. On, oče treh otrok?

Bil sem radoveden, kakšno presenečenje me čaka v baru. Parvay je bil moj najboljši pri- jatelj in v burnih časih sva se vedno medsebojno podpirala.

Pred Španskim barom so sta- li ponočnjaki, ki so že vedeli o škandalu. Pripovedovali so mi, da je neki ruski knez spoznal v baru med pevskimi svojo ženo in da hoče ustreliti ravnatelja orfeja, ki si je nadel ime che- valier Danzig. Drugi so trdili, da je napravil škandal buharski emir. Bili so celo taki, ki so ve- deli povedati, da razgraja v haru pretendent na španski pre- stol. Informacije so bile vedno bolj fantastične in naravno, da je našla vire vedno govorica, ki je bila najbolj fantastična.

V baru so prekinili predstavo in vse je bilo razburjeno. Pri- madone so se sede za mizo med senzali in ogorčeno govorile o

— Dobro, dobro, modrijan. Žena je zadovoljna tudi s pismi. Nisem se več prekal z njim. Legel sem in zaspal.

Zgodaj zjutraj sem se prebu- dil — Odon je trdno spal. Po- gledal sem na pisalno mizo, kjer je ležalo pismo. Siromak ni mogel dočakati, da bi se po- sušilo.

Pismo se je glasilo:

— Moja sladka, zlata ženica!

Dan za dnem je slamnato vdovstvo neznošnejše. Gostilni- ška hrana me je že ugonobila. Ne letiš, več ko angel varuh nad paradizem, tvoje nežne ročice ne gladijo mojih las, ne slišim tvojega sladkega smeha. Oto- žen sem kakor vrba žalujka.

Komaj se iznebam družbe, kar se zgodi zvečer ob desetih ali najkasneje ob pol enajstih, se vračam ves potrt v svoje hladno gnezdo, kjer še malo čitam, po- tem pa zaspi. Sanjam o yama. To je strašno življenje. Danes zjutraj, ko sem šel v urad, sem stopil mimogrede v cerkev U- smiljenk, kjer sem vroče molil za vaju, moja draga, zate in za najinega milega Lacika.

— Nesramnež! Nesramnež! Tako-le lagati! Nivrednež!

Pismo me je spravilo iz rav- notežja. Kako si drzne tak lump pisati ženi tako pismo? ... Kaj pa še piše?

Pismo je bilo s tem končano. Odon je že dremal in ni mogel pisati do konca.

Začel sem razmišljati. Falot zasluži, da ga kaznujem. Toda kako?

Aha, ukradem mu pismo.

Na koncu pisma sem pripisal z okornimi črkami:

— To pismo sem narekoval Parvayu, ker sem se udaril na komolec in imam obvezano ro- ko. Objema te tvoji zvesti so- prog

Muki.

Položil sem pismo v kuverto, napisal naslov in — kaj mislite, da sem storil z njim? Poslal sem ga v novovsko letovišče — svoji ženi. Napak v njem ni bi- lo, a kar je glavno, prihranil sem si eno pismo.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani)

odpočije, popisal sorodnikom, kako je bilo na Tarawa.

"Takoj v začetku boja me je rešilo to, da se nisem zavedal, v kakšni nevarnosti smo se nahaja- li, in sem takoj skočil ven na obrežje. Japonski strelci iz za- sede, ogenj iz njihovih strojni- c in topov nas je ustavil, da ni- smo mogli nikamor iz svojih li- sičjih luknj. Tedaj sem zares molil in molil. Vsi fantje so mo- lili, tudi tisti, ki niso imeli nobe- ne vere. Mrtvi tovariši in Ja- ponci so ležali krog nas. Smrad je postajal neznošen. Le pomi- slite, ležati vključen v majhni blatni liščji luknji in napenja- ti oči in ušesa celo noč, med tem ko so na nas padale mrzle de- ževne kaplje, da je bilo še toli- ko bolj neprijetno! Ne žejne ne gladi si nismo mogli potolažiti, ker nismo imeli ničesar. Tudi preobleči se nismo mogli. Od časa do časa pa je prišel nad nas japonski bombnik! Drugače je bil tisti kraj lep.

"Ko je mornarica pripeljala naše fante iz armade, jih je bilo veliko med nami marini, ki bi bili najraje skočili ven in šli poljubiti vse od prvega do zadnje- ga. Tisti čas sem se gotovo po- staral za deset let in postal udan faran za vse ostalo živ- ljenje.

"Samo parkrat se je pripeti- lo, da sem zares pogledal smrti v oči. Najbolj se mi je vtisnil v spomin tisti dan, ko smo se vr- gli na Japonce kar prek otoka in zavzeli obrežje na nasprotni strani. Ob obrežju je bila kakih pet čevljev visoka stena, polna betonskih utrdbic in postojank. Vsi smo sedeli za to steno in male počivali, ko mi je prišlo na misel, da bi začel na svojo roko raziskovati. Šel sem ko- šček pota naprej ob steni in na-

šel pol galone neke vinu podob- ne japonske pijače v steni. Hi- tro sem jo pograbil, potem sem pa stegnil vrat prek stene, da bi videl, če je še kaj takega na drugi strani. Tisti trenutek pa "Whamo!" Neki skriti Japonce je preluknjal moje čelado. Kro- gla je napravila majhno luknji- co spredaj v čeladi, je pošegeta- la moje lase, zadaj pa je napra- vila veliko luknjo. Ko bi se ne bil tisti dan ravno posebno do- bro počutil in ne nosil čelade postrani in neprivezane, naj- brž ne bi mogel zdaj vsega tega popisovati.

"Kot blisk sem se spustil na trebuh. Tovariš Johnson je zgrabil mojo čelado, potem sva pa oba zagnala par ročnih gra- nat v japonskega strelca. (Pija- če ves čas nisem izpustil iz tok!) To čelado bom shranil za spomin, otoka Tarawa pa ne bom pozabil, dokler bom živ.

"Še pri neki drugi priložno- sti sem bil nevede silno blizu smrti. Granata, ki se ni razne- sla, je padla v liščjo luknjo, kjer sva bila s tovarišem. Stala sva na njej in jo brcala sem in tja celo noč. Šele zjutraj sva jo videla.

"Ko smo vpadli na obrežje na Betio, je bilo pravo mesarsko klanje. Bil je res samomorni napad. Japonci so napravili morskosteno okrog otoka. Na- redili so jo iz hlodov in vreč s peskom. Bila je tri do štiri čev- lje visoka in kakih 15 čevljev stran od vode. Na drugi strani stene pa so izkopali globoke jarke in zgradili betonske utrd- bice. Če je bomba padla na ta- ko utrdbo, je ni razbila. Imeli so velike topove, s katerimi so uničili naše ladjice, ko smo do- speli tja. Naši fantje so morali bresti po vodi in Japonci so na- peljali v vodi bodoče žice. Ko so se naši ustavili pri žici, so jih začele kositi japonske strojni- ce. Štiri dni je bilo zares ogab- no delo in mrtva trupla so pla- la vse naokrog po vodi. Pa Ja- poncem se tudi ni godilo nič boljše. S pripravami, ki mečejo plamen, smo jih morali pregnati iz njihovih utrdbic na prosto, kjer smo jih postrelili. Ko smo bili tam gotovi, sem bil zares vesel. Vedno sem mislil, da so Japonci sami majhni ljudje. Ti že niso bili majhni, ampak so bili po šest čevljev visoki. Nis- ga se udali, dokler nismo ubili zadnjega. Kakor hitro smo pri-šli prek tiste stene, jih je bilo kmalu konec.

"Ponoči je bilo malo bolj- še, samo da smo se morali vrsti- ti za stražo. Vsako jutro je pri- šel japonski bombnik, ki smo mu dali ime "Reveille Joe", in je spustil nekaj "jajc" na nas."

Tako je tedaj pisal domov Gilbert. Šest mesecev po tistem, to je 3. julija 1944, je v podob- nih bojih na otoku Saipan tudi sam izgubil svoje mlado življe- nje za našo domovino. Naj bo mlademu junaku blag spomin. Njegovi starši so Mr. in Mrs. Frank Hobneck v Oglesby. Nje- gova mati je moja sestrčina. Njegovim staršem in ostali dru- žini izrekam na tem mestu svo- je globoko sožalje.

Mary Hegler.

— Mary Hegler.

— Mary Hegler.

— Mary Hegler.

— Mary Hegler.

— Mary Hegler.

— Mary Hegler.

— Mary Hegler.

— Mary Hegler.

— Mary Hegler.

— Mary Hegler.

— Mary Hegler.

— Mary Hegler.

— Mary Hegler.

— Mary Hegler.

— Mary Hegler.

— Mary Hegler.

— Mary Hegler.

— Mary Hegler.

— Mary Hegler.

— Mary Hegler.

— Mary Hegler.

— Mary Hegler.

— Mary Hegler.

\$4.50 — skupaj \$939.14. Skup- ni dohodki \$973.46.

Stroški skozi leto:

Poslano na War Relief Amer- icians of South Slavic Descent \$500; dar od društev poslan na glavni urad JPO-SS \$205.68; dar od posameznikov poslan na glavni urad JPO-SS \$6; kupili nove obleke, kar je bilo posla- no v New York \$10; stroški za prevoz obleke do New Yorka \$48.81; 50 knjižic (Fair books) \$2.50; poslovni stroški (karti- ce in znamke) 42c. — Skupni stroški \$773.41. Ostane v bla- gajni 31. decembra 1944 svota \$200.05.

Podružnica se zahvaljuje vsem društvom kakor tudi po- sameznikom za sodelovanje in lepe prispevke.

Hvaležni smo Sheboygan Ci- tizen War Fund za lepo pomoč. Obenem smo pa tudi hvaležni predsednici naše podružnice Marie Prislend, ki je vložila prošnjo za pomoč pri omenjeni družbi. Vsi se zavedamo, kako je Mrs. Prislend zaposlena, a si še vzame čas, katerega posveti za dobri in blagi namen sloven- skega naroda v splošnem. Bog obilno poplačaj.

Kar se tiče združenja JPO- SS z War Relief Fund Ameri- kancev Jugoslovanskega pore- kla je naša podružnica z večino odglašovala za združenje pod pogojem, da v slučaju združitve ima JPO-SS zastopstvo v novem reliefnem odboru in da je to za- stopstvo odgovorno za nabrani denar, ki se zdaj nahaja v bla- gajni JPO-SS, da bo v obliki re- lifa res razdeljen med sloven- ski narod.

Ostajam z narodnim pozdra- vom

Johanna Mohar, tajnica.

ČEMU TRPETI VSLED ZAPEKE

Ako se vas drži zapeka in vas dela misrno, nemojte in izreda in če trpite v led glavobola, smrdljivega diha, želodčne nerodnosti, nepreba- nost, izguba apetita, pomanjkanje ap- etita ter se čutite v želodcu zabuhani valed plina in zastočnosti — tedaj vzemite Dr. Peter'sovo dolgo preizkušeno Hoboko. To je več kot navadna odvajalna — je zdravilna tonika — je zmes 18 naravnih korenin, zelišč in cvetja. Hoboko pripravi znanstvena črta k delu, pomaga prijazno in gladko odvajanje zabuhanih ostankov; odžene plin, zapke in povrne želodcu prijazno gorkoto. Uživate ga na- tanko kot je pred pisanom na omotu. Ako želite ponovno uživati veselje, odpravo zapr- tniške nerodno- sti in ponovno udobnost va- šega želodca ob istem času — te- daj si nabavite Hoboko še da- nes.

Ako ne morete kupiti tega v vaši spo- štini, pošljite po "Zastonj Hoboko" poslabilo in dobili boste.

ZASTONJ 60c vredno — poskusno steklenico

DR. PETER'S LÉČIVÝ OLEJ LIN- MENTA — antiseptično pomaga proti bolečinam revmatizma in nevralgie, hrotnim mišičnim bolečinam, za okorele in bo- le mišice — izključuje in izvirnost.

DR. PETER'S MAGOLO — alkaline po- mago nekaterim žilnim neredom v žilnici kot kisline nepravilnost in pekočice srca.

Poslajte ta "Posebne Ponudbe" Kupon — Sedaj

Priloženo je \$1.00. Poslajte mi poskusno steklenico 11 oz. Hoboko z zastonj 60c vrednosti vsakega poskusno steklenico Léčivý Olej in Magolo.

C.O.D. (Stroški dodani).

Ime..... Naslov..... Poštni urad..... DR. PETER FAHRNEY & SONS CO. 2501 Washington Blvd., Chicago 12, Ill. 256 Stanley St., Winnipeg, Man., Can.

Nedeljski pomenki

J. M. Trunk

TEDENSKI KOLEDAR

18. Nedelja — 1. postna.
19. Ponedeljek — Konrad
20. Torek — Vilfrid
21. Sreda — Feliks (Kvatre)
22. Četrtek — Marjeta - Washingtonov roj. dan
23. Petek — Peter Dam. (Kvatre)
24. Sobota — Matija, apostol (Kvatre)

PRVA POSTNA NEDELJA

"In ko se je postil štirideset dni in štirideset noči, je bil la- čen" (Mat. 4, 2).

Od Zvečkarjevega posta pri- haja naš štiridesetdanski post, pa je le senca tistega posta, go- la označba. Mi moremo slediti le v duhu, telesno bi bilo izklju- čeno. Tembolj moramo pouda- riti duhovno stran posta za vsak duševni napredek. Hoče živeti kot človek, ne le kot kristjan, in poznati moraš post. Seneca poudari: "Dobro urejen tek je velik kos svobode." Svoboden bi bil rad, pa si hud na post, in ne boš svoboden. V krogu cerk- ve govorijo še vse drugače.

"Post je bil od nekdaj hrana za čednost." "Bodi trezen in zme- ren, in vedno boš zdrav," trdi Amerikanec B. Franklin. "S hrano preobloženo telo ni za delo."

Cerkev je in bo ostala učite- ljica, ki nas seznaja z duhom stare cerkve, pravih kristjanov, in z duhom apostolov. Prihaja- jo dispenze, olajšave pri postu. Cerkev pozna človeške slabosti, pozna tudi začasne okoliščine, razmere dob, ampak vsaj čas se lo- sta za ta čas.

NIZKE CENE!
Vse skupaj \$5.50 in na- prej

OČALA
NA JNOVEJŠE MODE — KRE- DIT. ČE RABI- TE — POPRA- VIMO LEČE — UREDIMO OKVIRE.

na našo 16 dnevno POSKUŠNJO z jamstvom, da vrnemo denar. Ako ne rabite očal, naš skuše- ni zdravnik bo vam povedal.

Pridite k nam danes!
HITRO POPRAVILO

AAA EYE-GLASSES CO.
7 CONVENIENT LOCATIONS

4831 Irving Pl. Rd.
4731 N. Broadway
404 E. 47th Street
6447 S. Halsted St.
202 E. State Street

ZASTONJ!
Znanstven pregled oči po registra- ranih zdravni- kih.

OGLASI V "AMER. SLOVENCU" IMAJO VEDNO USPEH.

IZSEL JE VELIKI ANGLEŠKO-SLOVENSKI Besednjak

ki ga je spisal in izdal

DR. F. J. KERN

To je najpopolnejši angleško-slovenski besednjak z angle- ško izgovarjavo. Po tem besednjaku so popraševali. Zdaj je besednjak na razpolago.

STANE S POŠTNINO \$5.00

kar je poslali z naročilom. Tisti, ki ga želijo dobiti, naj takoj pišejo ponj na naslov:

KNJIGARNA AM. SLOVENEK
1849 W. Cermak Road, Chicago 8, Illinois

THE ENEMY IS STILL THERE!
Keep Buying Extra Bonds!

DOMAČA FRONTA

Vojni obvestilni urad, Washington, D. C.

PET ZAHTEV STRICA SAMA

Washington. — Vlada nujno poziva državljane da:

Se odzovejo nujni potrebi za 8.000 zdravniških WACS. Žene od 20 do 50 let so potrebne za nestrokovno zdravniško delo v bolnišnicah.

Pomagajo olajšati pomanjkanje zdravnikov in bolničark s tem, da se vpišejo v tečaj za bolničarke pri Rdečem križu.

Zahtevajo izkaznice od ljudi, ki hočejo vnovčiti čke ameriške vlade. Lani je bilo 13.439 vladnih čekov ukradenih ali ponarejenih.

Kadar zaprosite za dodatne množine bencina, priložite vedno svoj "mileage rationing record", da bo vaša prošnja hitreje rešena in da boste razbremenili z delom preobložene uradnike rationing boardov. Mnogo avtomobilistov je to zanemarilo kar je povzročilo izgubo časa in napora.

Pomagajte pri produkciji vitalno važne municije.

OPA SVARI PROTI PONAREJENIM ZNAMKAM RACIONIRANJA

Washington. — V Chicagu je bilo zaplenjenih 50.000.000 ponarejenih rdečih znamk — dovolj za vse goveje meso, prodano v Zedinjenih državah v enem tednu, kar je napotilo administratorja za cene Chester Bowlesa da je posvaril trgovce, gostilničarje in gospodinje, naj pazijo na to najnovejši delovne nje gangsterjev. "Takojšnja akcija agentov OPA je v kali zadušila zaroto, ki bi bila spravi v nevarnost ves naš sistem rationiranja. To je prvi slučaj velikega raketstva z rdečimi znamkami."

V FEBRUARJU BO MANJ GUMIJASTIH KOLES ZA AVTOMOBILE

Washington. — Office of Price Administration naznanja novo omejitev prodaje avtomobilskih tajerjev za civilne potrebe. Vzrok sedanega pomanjkanja je lahko razložiti — vojaške potrebe.

POZIVI ZA NADALNJE NABIRANJE STAREGA PAPIRJA

Washington. — Huda zima, ki je zastavila promet, je prizadejala mnogo škode tudi pri nabiranju starega papirja. Ta vest se nahaja v nujnem pozivu za nadaljevanje nabiranja tega predmeta, poziv, ki prihaja od "Salvage Division of the War Production Board". V decembru je bilo nabrano mnogo papirja kot je bila poraba v tem mesecu. WBP pravi, da prvi januarjski podatki iz prvih 14 napovedujejo, da bo rezultat v januarju še slabši. Salvage Division pozivlja gospodinje naj ne pokurijo svojega starega papirja, temveč da si preskrbe primeren prostor, kjer bodo mogle spraviti svoje zaloge, dokler ne nastopi bolj toplo vreme, da bodo prometna sredstva znova na razpolago. W. Thomas Hoyt, ravnatelj Salvage divizije pravi, da je "velikanska potreba naše vojske danes toliko, da je nabiranje vsake najmanjše količine starega papirja postalo vitalne važnosti, in sicer za zavijanje materijala, ki mora preko morja. Vitalno važno je, da se nabiranje nadaljuje."

POZIV ŠOLAM DA SE ODPOVEDO OBIČAJNIM POMLADANSKIM POČITNICAM

Washington. — John W. Studebaker, US Commissioner of Education, podpira nedavni poziv urada za Defense Transportation vsem šolam, kolegijem in univerzam, da se za letošnje odpovedo svojim običajnim pomladanskim počitnicam. G. Studebaker je dejal: "ODT zahteva od organizacij, da prekličijo svoje konvencije, a vse posameznike prosi, da se odpovedo vsakemu nepotrebnemu potovanju. V skladu s tem stremljenjem, da se rezervirajo vsa razpoložljiva sredstva za potovanja oboroženim silam in potrebam vojne, prosi ravnatelj ODT, da prekličijo šole, kolegiji in univerze svoje običajne pomladanske počitnice, ako jih obiskuje večje število dijakov, katerih domovi so izven občine, kjer se nahaja šola. Zahteva je obenem zaslužna in umestna. Ako pride do običajnih počitnic, bo potovalo približno 300.000 mladih ljudi domov. Prepričan sem, da bo mladina in starši z veseljem storili to malo žrtev."

PAZITE NA ELEKTRIČNE IN MEHANIČNE NAPRAVE

Washington. — Urad za civilne potrebe pri War Production Boardu pozivlja hišne gospodarje, da dobro pazijo na svoje naprave kot radio aparate, hladilnice, pralne stroje, peči in vse električne in mehanične naprave, kar je danes bolj važno kot kdajkoli prej. OCR uradniki so izjavili, da so vojaške potrebe tako narasle, da se bo produkcija domačih potrebščin zmanjšala. Čeprav nam nalaga nujno dolžnost, da pazimo na stare naprave in jim podaljšamo življenje tako dolgo kot le močgče, so poudarjali.

ODMERKI ZA SIROVO MASLO OSTANEJO NESPREMENJENI

Washington. — Sirovo maslo bo veljalo tudi nadalje 24 rdečih znamk oziroma odmerkov za funt, tudi v februarju, je naznanil OPA. Nespremenjeni ostanejo tudi odmerki za vse vrste mesa. Isto velja za vse predelane vrste živeža. Dalje je nespremenjena vrednost odmerkov za funt slanine, ter olja za salate in kuhanje, po 2 rdeča odmerka za funt, in vse sedanje določbe glede sira in mleka v konzervah. Za margarine pa je določeno od 28. januarja naprej po tri rdeče odmerke za funt.

TEŽKI ČASI SE OBETAJO POSESTNIKOM AVTOV

Washington. — Office of War Information pravi naslednje v poročilu ki daje pregled in precej novih podatkov glede sednjega problema avtomobilov: V letu 1945 bodo imeli posestniki avtomobilov od začetka vojne sem največ težav — 1.500.000 avtomobilov se bo pokvarilo v teku leta; dobave bencina in tajerjev bodo tudi nadalje kritično nizke; obenem pa vlada veliko pomanjkanje svinca, tako da bo moralo občinstvo zelo paziti na svoje baterije.

ŠE 75 KONVENCIJ ODPOVEDANIH

Washington. — Office of Defense Transportation naznanja, da je bilo dodatnih 75 konvencij prostovoljno preklicanih. To število je treba dodati prej objavljenim seznamom odpovedanih konvencij, o katerih je poročal ODT odkar je Byrnes oddal svoj poziv naj se opusti shode in sestanke, ki niso v zvezi z vojnim naporom.

Vi radi berete vesti iz drugih naselbin; drugi radi berite novice iz vaše naselbine. Poročajte novice in dogodke v "Am. Slovenec".

RAZNOTEROSTI

NENAVADNE NEZGODE V 1944

Med resnimi nezgodami v letu 1944 jih je bilo tudi mnogo takih, ki bi se jim človek skoraj smejal, ko bi koncem koncev le ne bile — nezgode. Tako je Pfc. Ernest Oliver iz McCook, Neb., plesal po "jitterbug" načinu in ko je hotel zgrabiti svojo soplesalko za roko, je ni ujel, pač pa se je tako zaletel, da je padel skozi okno plesišča iz drugega nadstropja na tla zunaj na ulici.

V Chicagu je štiriletni otrok Raymond Davis Jr. padel iz porča tri nadstropja visoko in je k sreči priletel na napeto vrvičo za obešanje perila. Ta ga je prestregla, vrgla malo nazaj v zrak, potem je pa čisto na lahko padel še par čevljev do tal in nič mu ni bilo.

V St. Louis se je Woodrow Anderson povrnil iz lova in postal puško na tako mesto, da bi otroci ne mogli do nje. In preden je moral Mrs. Anderson nekam iti iz hiše, je sinček Donaldu pobrala in skrila vse puščice, ki se je ž njimi igral, da se po nesreči ne bi kaj pripetilo, ko je ne bo doma. Pa je tako prišlo, da je Donald našel merilo (yardstick) in ga uporabil namesto puščice. Iz porčaja je priletelo v kuhinjo in slučajno zadelo ravno petelina skrite nabasane puške. Puška se je sprožila in ranila Donaldovo sestro.

ANGLEŽI PREMENILI POVELJNIKA

Chungking, Kitajsko. — General G. E. Grimsdale, ki je doslej poveljeval britski misiji na Kitajskem, je odpoklican domov in njegovo mesto je zavzel general E. C. Hayes, ki je dospel sem pred nekaj dnevi. Angleži pripravljajo nove akcije na Kitajskem.

ZDAJ SE SMEJO POROČITI

Ameriška mornarica tako nujno potrebuje bolniških postrežnic, da bo mornarica naslednj let dovolila postrežnicam, ki so zdaj v vojni službi, da se lahko poročijo. Več kot 80 odstotkov postrežnic ni hotelo služiti pri tem oddelku ravno zaradi tega, ker jim tam ni bilo dovoljeno poročiti se. Upajo, da bo novi odlok pomagal, in da bodo zdaj lahko dobili toliko bolniških postrežnic, kolikor bi jih radi.

NI POGLEDAL NAZAJ

Brez dvoma je več takih krajev, kjer bi si ti in jaz želela biti, kakor je tudi mnogo takih krajev, kjer bi prav gotovo ne hotela biti. Najmanj bi si človek želel sprehajati se tam vmes, kjer je na eni strani nemška

fronta, na drugi pa ameriška fronta, in se bliska in treska iz obeh strani in od zgoraj. Toda ravno na tak kraj je moral iti Pfc. Okey Cunell iz Huntington, W. Va., četudi je nazadnje povedal, da je bil "plenty scared". Ameriški poveljnik je zbral tega 19 letnega fanta, naj nese nemški armadi pogoje, kaj se bo zgodilo z njo, če se poda. Sam in brez orožja je fant nesel belo zastavo na dolgi preklji. Na zastavo so bili pripeti pogoji za podajo. Vojak je počasi korakal s svojo zastavo proti nemškim vrstam. Zastavo in pogoje je privezal skrbno na neki plot, potem pa se je obrnil in spet prav tako počasi korakal nazaj proti ameriškim vrstam. Tudi kreniti glave si ni upal, kaj šele da bi se ozrl nazaj. Tako ni vedel, da je skoraj za njegovimi petami slovesno korakalo 330 nemških vojakov, ki so hitro prebrali tiste pogoje, ki so jim tako ugajali, da so se takoj odločili podati se.

PRIJETNO POROČILO

Večkrat beremo in slišimo, da ameriški delavci, ki sedaj precej dobro zaslužijo, vse sproti poženejo, in nobeden ne misli na to, kaj pride jutri. Pa ni res povsem tako. Iz uradne poročila je namreč razvidno, da je dosti takih, ki so od leta 1942 na leto prihranili po 25 odstotkov svojih dohodkov. Od leta 1940 so določili k svojim vojnim bondom nadaljne v skupni svoti 100 milijonov dolarjev, kar je že precej fletkan kupček. Izmed hranilnih bondov, ki so bili prodani od leta 1935 naprej — vsega skupaj za 44 milijonov dolarjev — jih kupci 88 odstotkov še niso izmenjali, od vseh E bondov pa 85 odstotkov ne. Marsikomu bo torej sijalo sonce tudi tedaj, ko pride "deževni dan", o katerem pravijo nekateri črnogledži, da mora priti in da ni več daleč.

DOBIL JE ZA KAR JE MOLIL

Možje na bojni fronti vedo, koliko pomeni molitev, kakšno uteho in plačilo prinese. Znani general George S. Patton Jr. tudi ni izjema v tem oziru. Prišlo je na dan, da ni samo velik bojevnik, ampak tudi mož molitve. Okrog Božiča, ko mu je nagajalo deževje in je slabo izgledalo za njegovo moštvo, je sestavil naslednjo molitev:

"Vsemogočni in najboljši usmiljeni Oče, ponižno Te prosimo, da v svoji veliki dobroti ustaviš to čezmerno deževje, ki smo ga morali prenašati. Daj nam dobro vreme za vojskovanje. Milostno poslušaj nas vojaške, ki Te prosimo, da bi oboroženi s Tvojo močjo šli od zmage do zmage, zdrobili stiskanje in zlobo naših sovražnikov in vpostavili Tvojo pravico med

ljudmi in narodi. Amen."

Njegova molitev je bila uslišana. Dež je prenehal. Ugodno vreme je dalo generalovim četam priliko, da so se mogle uspešno boriti in rešiti obkroženo in že smrti zapisano posad-

ko v Bastogne, nemško protiofenzivo pa spremeniti v umik. Čez nekaj dni se je nebo spet zatemnilo, dežja pa ni bilo več. Prišel je sneg, ki je veliko bolj ugoden za moderno oklopno vojskovanje kakor dež.

BONDS
Keep Bombs
Falling!

VELIKA

'VICTORY' KAMPANJA

Amerikanskega Slovenca

traja od 1. februarja do 15. aprila 1945

POSEBNA NAGRADA ZA VSE STARE IN NOVE NAROČNIKE JE VELIKI PRAKTIČNI

"GLOBALNI ZEMLJEVID"

dobi ga vsakdo, ki bo tekom te kampanje plačal celoletno naročnino. Polletne naročnine ne pridejo v upoštevek.

POSEBNE NAGRADE ZA NOVE NAROČNIKE

Za one, ki bodo listu "Amer. Slovenec" pridobili tekom te kampanje nove naročnike, pa so razpisane posebne nagrade.

NAGRADE SO SLOVENSKE GRAMOFONSKE PLOŠČE:

ZA ENO CELOLETNO ALI DVE POLLETNI NOVI NAROČNINI DOBI VSAKDO, ki jih pridobi sledeče tri slovenske 10 palčne gramofonske plošče:

Štev. 23025 "PO JEZERU BLIZ TRIGLAVA"

"OH, OH URA ŽE BIJE"

Štev. 23028 "VSI SO PRIHAJALI"

"MLINAR"

Štev. 23027 "MENE PA GLAVA BOLI"

"PA KAJ TO MORA BITI"

ZA DVE NOVI CELOLETNI ALI PA ŠTIRI POLLETNE NOVE NAROČNINE, pa dobi vsakdo ki jih dobi, DVE dvanaest palčni plošči in ENO deset palčno ploščo, kakor spodaj navedeno:

Štev. 73001 "ZLATA POROKA", 1. in 2. del. (12 palcev)

Štev. 73002 "KADAR IMAJO VSI JOŽETI GOD" (12 palcev)

"BOTRINJA"

Štev. 23026 "POBIČ SEM STAR ŠE LE 18 LET" (10 palcev)

"JURIJ BENKO, VZEMI LENKO"

Poleg teh treh plošč za dve novi celoletni naročnini ali štiri nove polletne, dobi vsakdo še lepo povestno knjigo "ENA BOŽJIH CVETK".

Vse te tu določene nagrade pa veljajo samo dokler zaloga teh določenih predmetov. V slučaju, da med kampanjo en ali drugi teh določenih predmetov poide, si Uprava pridržuje pravico ukiniti te nagrade, ali pa jih nadomestiti s kakim drugim predmetom iste vrednosti, ki bo na razpolago.

Zato kdor želi te nagrade naj pohiti z agitacijo, dokler so predmeti na roki.

GENERALNE VOLITVE MARŠALA ALI KRALJICE

Da bo pa ta velika "VICTORY" KAMPANJA imela tudi kaj življenja v sebi, komo v tem času izvolili tudi novega MARŠALA ali KRALJICO vseh naročnikov "AM. SLOVENECA". Tekom teh volitev bo imel vsak naročnik "Am. Slovenca" star ali nov pravico voliti. Glasove bo štel po sledečem določilu:

VSAK DOLAR, ki bo v tem času plačan za stare obnovitvene naročnine, bo štel 100 glasov.

VSAK DOLAR, ki bo v tem času plačan za nove naročnine, pa bo štel 5.000 glasov.

Kandidata more prijaviti vsak. Tudi lahko se vsak sam prijavi. Pogoj je, da s prijavo mora poslati eno novo naročnino, zase, ali za drugega in z naročnino tudi seveda plačilo za naročnino. Brez nove naročnine ne more nihče prijaviti, ne postati kandidat. Po prejemu prijave in z isto vsaj ene nove naročnine, ki mora biti plačana, Uprava lista objavi ime kandidata in število glasov, ki jih s tem dobi, po zgoraj določenem redu. Novim naročnikom se smatra vsakdo, ki ni bil naročen na "Am. Slovenec" vsaj šest mesecev pred prejemom njegove naročnine.

Tisti KANDIDAT (TINJA), ki bo dobil(a) tekom te kampanje od 1. februarja pa do 15. aprila 1945 najvišje število glasov, bo izvoljen čemoški

za častnega MARŠALA, če pa ženska pa za častno KRALJICO vseh naročnikov "Am. Slovenca". Zraven tega bo dobil(a) častno diplomu v pozlačenem okvirju, kot glavno nagrado te kampanje.

Tisti, ki bo dobil drugo najvišje število glasov tekom te kampanje, bo izvoljen za častnega PODMARŠALA, če ženska pa za častno PODKRALJICO vseh naročnikov "Am. Slovenca". Tisti, ki bo dobil tretje najvišje število glasov tekom te kampanje, bo izvoljen za drugega častnega PODMARŠALA, če ženska, pa za drugega častnega PODKRALJICO vseh naročnikov "Am. Slovenca". Zraven dobijo drugi in tretji glavni zmagovalci lepo častno spominsko diplomu kot kampanjsko nagrado.

Za slučaj, da v tej tekmi dobita dva enako število glasov, sta oba upravičena do častnega določenega titla in enake nagrade.

V kakem morebitnem sporu ali pomoti si Uprava pridržuje pravico razsodbe.

Z vsako naročnino, predno je mogoče isto upoštevati, mora Uprava sprejeti plačilo za isto, drugače ne pride v upoštevek.

Imena kandidatov bodo objavljena v "Am. Slovenec".

Vse pošiljke in naročnine naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West Cermak Road,

Chicago 8, Illinois

NA NOGE VSI, NA DELO ZA NOVIMI NAROČNIKI!

Dušica - Rožamarija

— Agnes Günther —

"Moja prijateljica je zelo marljiva dama in dvomim, da bi hotela deliti svojo nalogo z dvema drugima."

"No, bomo videli! Vprašajte enkrat prav previdno... Jutri pa prosim, da privedete k nam k obedu, grof Thorstein!"

"Obžalujem, presvetli! Jutrnji dan nujno potrebujem za svoje delo. Toda v kratkem pridem pogledat, kako se godi princici."

"Grof Harro, ali ste vedno tako nedostopni?"

Harro je zopet sam. Najprej odpre okna in vrata, da ga prepriča reši tega vonja po cigaretah. Preveč ga spominja na ponudeno mu posojilo. Ne, rajši do smrti prebivati v razvalinah; nego sprejeti knezovo pomoč!

"Sicer bi pa ne bila tolikšna škoda, če bi se nekega lepega dne zidovi zrušili in bi se ti v pomladi ne prikazal več. Saj te svet ne potrebuje!" Tako govori Harro sam s seboj.

Toda to so le turobne misli ob mračnem zimskem večeru, ko začenja tuliti tužni veter okoli voglov. — Svetilka razsvetljuje le del visoke, neprijazne sobe. Da bi se zdaj mogel lotiti svojega načrta, na to ni misliti. Tega bi tudi ne smel storiti, kajti na njegovo vedro razpoloženje je leglo ivje. Sveti ogenj je ugasnil! — Neprijetno tudi občuti, da danes še ni obedoval. Martje tudi ni doma. Pomagati si mora s čajem. Toda komaj zaplapola modri plamenček, že se oglasi v viharju hišni zvonec. Graščak sam hiti odpirat vrata pismonoši, ki mu je danes prinesel med drugim tudi poročeno pismo. Ob svitu majhne svetilke, ki gori v vratni dolbini, podpiše. Potem s toliko silo zapahne grajska vrata, da lučka v dolbini ugasne. Harro si mora v temi s tipanjem pomagati in neprijetno zadene ob marsikaj. Nevoljen je! Medtem je tudi modri plamenček ugasnil. Harro se vrže na stol, pošto položi zraven sebe ter godrnja: "Grozno! In ta mrz, ki sem ga sam spustil v sobo! Mislim, da se še vedno nisem rešil cigaretnega dima..."

Zdaj se loti pošte. — "Kaj, samo toliko za celo vrsto osnutkov! Najrajši bi zahteval vse nazaj. To je sramota! Lutke iz voska bi mi več nesle! — Časopisi! — Ponudba zavarovalnice za življenje!" Z divjim smehom jo vrže v kot. In končno debelo pismo. Stirna in mučna pisava otroške roke!... Moj ljubi Harro!

Jaz Ti pišem, da veš! Meni gre dobro. Šivilja Rozika dela za Tvojo Sneguljico obleke s srebrom. Jaz bi rajši hotela srebrno obleko. Te pa Rozika ne more narediti, ker je to sploh nemogoče. Morda bi to šlo v Parizu? — Sneguljico imam zelo rada. Takoj sem bila videla, da si jo sam našel. Je skoraj tako lepa ko Tvoja Marija. Ko bi ti bil igral Jožefa, bi bilo papanu všeč. — Vsi so odšli: Miss Whart, gospodična Braun. Babeta mora v šivalnico. Kadar bom zdrava, pridem k Tebi in hočem priložkovati Tvojemu zvenečemu studentu in božati Tvojega srnjaka. Mi nimamo zvenečega studenta, mi nimamo jaslice. Zato pa imamo lipo. Ali si jo čul, ko sem bila bolna? Kadar se hudeje, meče svoje veje proti mojemu oknu ter šumi in šumi. Ima tisoč srčec, zelenih, mehkih, ki utripajo, kadar pride veter. In solnčni žarek prebiva v zelenozlati hišici! Lipa ima včasih rumene šopke, ki nihajo. Tedaj pride vse na obisk. Ves dan imajo svatbo in šopki nihajo in srčeca utripajo. Goslajo in orglajo. Celo mravlje se odenejo z belimi krili ter plešejo, da jim ni treba vedno delati. Ko je solnčni žarek zaspal v svoji hišici, pride luna. Tedaj pa ne smemo ven, je prepovedano! Enkrat sem pa vendar to storila. In kaj je bilo? — Svatje so spali, orgle so mirovale in gosli in flavtice. In kaj misliš, da je delala lipa? Jokala je! — Z vsemi srčeci in šopki. Mesec je zbledel vsako solzico in postala je srebro. In Ti misliš, da po-

znaš lipo! Ti je še vedno ne poznaš, zato Ti pišem. Šivilja Rozika mi je rekla, da ne gleda noter. Tebi to pišem, ker vem, da Ti ne porečeš: laž. Zato si moj prijatelj! Ljubi Harro! In vendar so srebrne obleke in zlati čevljički. Lipa to tudi ve in morda joka radi tega, ker mora biti sama pri meseccu ponoči. To je naloga o lipi!

Tvoja dušica.

Minila ga je slaba volja! Velika soba ni več mračna, duh po cigaretah ga ne moti več. V poletni noči šumi lipa! Nežna ročica se oklepa veje. Čemu plakaš, lipa? Vprašuje srebrn glasek... Z dolgimi koraki meri Harro svojo sobo.

Medtem je bil prišel Mart in je v peči dobro zakuril. Nežna, prijetna toplota lega po sobi. Zunaj še vedno stoka vihar ter se lovi po jelkinih vejah. Svetilka zdaj bolj prijazno obseva mizo in risalne predmete. Iz kotička pa zro lepe črne oči srnjaka, ki se je bil z Martom skrivoma zmuznil v sobo. Tudi samovar je že začel prepevati svojo prijetno pesem.

Kot začaran obstoji Harro pred visoko, temno omaro... Domneva, da vidi sliko, ki se je že polastila vse njegove duše, za katero je danes ves zasopel drvel... Vidi veliko častno dvorano z belimi stebri, na katerih čepa tuje živali z nejasnimi grbi v krempljih. Svečane stene, ob katerih stoje dolge postave: vitezi in dame, vse nejasne, meglene! Samo oči žive! — In po dvorani stopa v svitu neke oddaljene svetlobe nežen otrok z odprtimi, sanjavimi očmi. Njegove noge so blede, gole in v dvignjenih rokavah, katere izteza v hrepenenju in prošnji, nosi nekaj čuden dragulj, iz katerega švigajo krvavordeči žarki. — Globok vzdih iz širokih prsi in slika je izginila! Pred Harrom stoji zopet črna omara.

Zdaj Harro zapre oči. Tipaje stopi v najmračnejši kot svoje velike sobe, ki je polna senc. Tu položi glavo na svoje roke. Njegovo srce je polno le ene želje, ene volje! Ko bi živel Bog, ki bi me hotel uslišati! Toda kaj pomenja gospodarju vseh svetov in milijonov solne neznaten zemeljski črvček! Osamljeno je v prsih srce in brez moči, kadar ga zopet zapusti divje ustvarjajoče šumenje, v katerem se rode velike misli. Harro zastoka. Ko bi mogel za tem šumenjem!... Njegova duša zleti v temno noč... Nekam! Kamorkoli... Toda brž se Harro vzravna "Jaz sem norec!... Mar je kdo že dobil odgovor?... Kaj vobče hočem? Zdaj je treba stisniti zobe, ti sam s seboj razdvojeni človek, ti razvalinski grof! Naj kriči kamenje! Pridrži moraš, kar ti je podarilo! Od koga podarilo? — Kri mu vzvalovi. — Če bi to sliko zmogel — srce bi mi počilo od radosti. Moram postati katoličan in prižgati svečo kakemu svetniku. Nekomu se moram zahvaliti. Ali jo naj prižgem tebi, dušica?"

IV. Dvorana stebrov.

Visok sneg pokriva grad in mestece. Težki, sivi oblaki se pade globoko pod nebom. V somraku zabrele lučice v visokih grajskih oknih. Danes se je tam gori pojavilo dvoje novih oči. Gospa Hardenstein, nova vzgojiteljica dušice, je prišla in pričakuje v svojih prostorih z veliko nestrpnostjo grofa Thorsteina. Gospa ne ustreza popolnoma dami v črni svili, kakor jo je bil orisal knez Harro. Presveža je še, rdečelična in tudi preenergična. Na prvi pogled se ji ne vidi, da je kosa že kruto gospodarila v njenem cvetličnem vrtu. Le v njenih modrih očeh je nekaj, se zdaj prikaže, zdaj znova izgine. Nekaj, kar priča o dejstvu, da je že zrla grozi v oči.

(Dalje prihodnjič)

RUSI SE BLIŽAJO REKI ELBI; NOVI USPEHI NA ZAPADU; DRUGE VESTI (Nadaljevanje s 1. strani)

kanci so prodrl na bataanskem polotoku za 11 milj naprej. Zasedli so Abucay na vzhodni strani obrežja, ki je važna pozicija. V južnem delu mesta Manila divjajo še vedno spopadi. Ostanke japonskih čet se trdovratno upirajo po skrivališčih. Vest iz Tokio omenja, da so Amerikanci invadirali otok Corregidor, ki je kakih pet milj od bataanskega obrežja ob vhodu v zaliv. Vest pa še ni potrjena. Ameriške letelice trdnjave so v sredo na novo bombardirale Tokio in druga japonska mesta.

JAPONCI SE BODO SELILI V MANDŽURIJO

Washington, D. C. — Poroča se, odkar ameriški bombniki stalno prihajajo na obiske nad Japonsko in isto bombardirajo, se japonski vladni krogi pripravljajo, da bodo preselili ve-

lik del svojih vojaških tovarn v Mandžurijo. Celo vlada se zna preseliti, pravi vest. In če bodo lepega dne pritiskali v Mandžurijo Rusi, kam se bodo Japonci selili po tem, na luno?

DELO DOBI V TISKARNI

"Amer. Slovenca" izučen tiskar, ali pa vsaj z delno skušnjo, ki zna delati na tiskarskem stroju "Goss Comet Press". Sprejme se tudi tak, ki bi se hotel učiti tiskanja. Dela lahko polni čas, ali le delni čas. Vprašajte ali pa pišite na: **Upravo Amer. Slovenca, 1849 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill. x3**

PRODA SE

2-nadstropna zidana hiša s 4 stanovanji, 2 po 3 in 2 po 4 sobe. Kurjava na peč. Nahaja se na 1824 W. 22. Place, Chicago. Pokličite lastnika Martin Senica, 6101 So. Artesian Ave., po 8. uri zvečer. Tel. Grove Hill 3138. x3

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine jamči Vam in Vašim otrokom

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 123.43%

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 51. leto.

Članstvo: 39,811 Premoženje: \$5,900,000

Če hoče dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavaruje za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporna organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD V LASTNEM POSLOPU

351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

Društvo sv. Jožefa

ŠT. 169, K. S. K. J., CLEVELAND, (Collinwood) OHIO

Društvo zbora vsak tretji četrtek v mesecu v Slovenskem domu na Holmes Ave. od 7:30. Ako se niste član tega največjega društva v Ameriki, se vas opozarja, da se takoj vpišete dokler niste še prestari.

V društvo se sprejemajo moški in ženske v starosti od 16. do 60. leta. V mladinski oddelki pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Poleg izredno velikih podpor za najmanjše prispevke, goji društvo tudi razne vrste športa za mladino.

Predsednik John Pezdirc, 14904 Pepper Avenue, Tajnik Joseph Ferra, 444 E. 152nd St., Cleveland, Ohio. Zdravniki: Dr. Skur, dr. Perma, dr. Stasny in dr. Opaška.

PRVI SLOVENSKE POGREBNI ZAVOD V CHICAGI

LOUIS J. ZEFAN

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN.

Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — CENE ZMERNE.

DR. FRANK T. GRILL

ZDRAVNIK in KIRURG

Stanuje in ordinira na:

1858 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

od 2 do 4 popoldne in od 7 do 9 zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Telefon v uradu in v stanovanju CANAL 4955

Pisano polje

J. M. Trunk

Ali ni za scagat? Prej je bila (pod Aleksandrom) diktatura in v Glavnjači je bila zadušena vsaka svoboda z batinjanjem in še vse hujšim, in dolžijo duhovnika dr. Korošca, da je imel pri tem kot minister prste vmes. Zdaj je prišlo do delnega "osvobođenja," ko so pogladi nemške mesarje, pa je zopet le diktatura. "Obzor" poroča:

Najvažnejše v vsaki diktaturi pa je to-le: Tito je vpeljal novo tajno policijo. Imenuje se sekcija za obrambo naroda. Ta sekcija pošilja okrog špijone, da poslušajo kaj narod govori in da tako zabranijo narodu vsako nespoštljivo mnenje o vzvišenosti diktatorja. Za šefa te sekcije so izbrali nekega bivšega srbskega popa. Ta sekcija sedaj lovi vse, o katerih sodijo, da so proti Titu. Ker je teh mnogo, ima ta nekdanji pop seveda dosti dela. Strah pred novim režimom se širi po vsej deželi.

Diktaturi je sledila diktatura, razlika pri policiji je le, da je bil za glavnega policista prej katoliški fajmošter, zdaj pa srbski pop.

Pa ste upali, da bi v Trstu sonec slovensko sijalo, da bi na Koroškem v svobodi zapeli "Tam čez izaro..." da bi v novi Jugoslaviji prišlo do "ameriške oblike demokracije, ki edina jamči ljudstvu resnično svobodo," pa "še širi strah pred novim režimom po vsej deželi." Ali ni za scagat?

"Fantje se zbirajo, v vojsko marširajo..." tam v Clevelandu in proti komunizmu marširajo. Ni čuda, da pri A. D. vidijo travo rasti in slišijo bolhe kašljati. My, my... pa je tiste robe vsak dan več.

Najdejo se ljudje, ki grejo izkozi drn in strn. Fine and landy, ako gre za dobro stvar, prav blizu svetniškega šajna bodo. Šajn pa pride v nevarnost, ker tako drvenje se lahko izpremeni v fanatizem, in to je slaba reč. Nekdo je bil gorečnik, come il faut. "Tudi v smrt!" Posvarjen je bil. "Peter, Peter... trikrat me boš zatajil." Nix do, je trdil še naprej, in hudo je bilo, da so tekle solze. Pa je bil tam gori Natanael. Kritičen možakar. Mesija. "Odkod?" "Iz Nazareta!" Hm... se namrdne Natanael, "od tam ne more kaj prida priti!" Ali ni to skoroda nestramno? Pa pride iz božjih astr: "Pristen Izraelec," toraj mož, da jih je malo. Have your choice.

Da sta Adamič in Kristan spravila Sans v komunistične vode. Menda ni natolečevanje. Kajona. Iz narodnega vodovja, pa v komunistično močvirje. Kajona. Postaviti smo se morali na noge, saj je še katoliški komunizem slaba in od samega papeža obsojena roba, in papež ima že prav, ko gre za idejni komunizem, ker to je slaba reč, in naj se tudi odene s katoliškim plaščem. Ekonomski komunizem pa je bil nekoč pri resničnih kristjanih uzor, in še v modernih časih je isti uzor v samostanih, katoliških samostanih. Beseda pa je beseda.

Druge muhe imam. Ali sta Adamič in Kristan komunisti? Se tožiti bi te šle, ako bi tako trdil, ker prvi je napreden, drugi socialist.

Pa vidim vesti, da je že zdaj v osvobođenih delih Jugoslavije vse le komunistično najslabše vrste, pravcati terorizem za vse, ki niso komunisti od pet do glave, in čistokrvne pasme. Ako je tako, nastane prekerno

vprišanje, če se nista tudi Adamič in Kristan namazala, ker voda teče na komunističen mlin, in ta ne mara ne naprednih, ne socialistov. Izgleda, da so vsi namazani, ako so vesti resnične danes in bo tako tudi jutri.

Well, jaz rad malo počakam, sem hitro počasn, pa se le rad tudi malo pomarnvam. Stalin je paktiral s Hitlerem, in v Ljubljani so paktirali s Hitlerem. What's the difference? Štoknejo Stalina pod nos, hudo pa štokajo pod nos radi paktiranja v Ljubljani. Rečem in pravim, da želim in bi srčno želel, da bi res ne bilo razlike, in bi ne obojevala tista grda: Quod licet Jovi, non licet bovi... ampak štoka mi pod nos, da Stalin ni oblekel Rusov v nemške uniforme, v Ljubljani so se oblačili in prisegali!! No difference? He?

ONE A DAY
VITAMIN TABLETS
THINK of it! Your minimum daily requirements of A and D Vitamins or of B-Complex Vitamins, in one pleasant tablet. Remember the name ONE-A-DAY (brand) Vitamin Tablets.

DR. MILES' NERVINE
DO TENSE nerves make you Wretched, Cranky, Restless? Dr. Miles' Nervine helps to lessen Nervous Tension. Get it at your drug store. Read directions and use only as directed.

Alka-Seltzer
WHEN Headache, Neuralgia, or Simple Neuritis, Distress after Meals, Gas on Stomach, or "Morning After" interfere with your work or spoil your fun, try Alka-Seltzer.

"Let Me Get You Some DR. MILES' ANTI-PAIN PILLS"

WITH YOUR responsibilities, can you afford to let a Headache, Muscular Pains, Functional Monthly Pains or Simple Neuralgia slow you down? Dr. Miles' Anti-Pain Pills have been bringing relief from these common discomforts for nearly sixty years. Countless American housewives consider Anti-Pain Pills almost as much of a necessity in the medicine cabinet, as is flour in the kitchen cupboard. They have Dr. Miles' Anti-Pain Pills in the house, many of them carry these little pain relievers in purse or handbag. They are prepared for these minor aches and pains that sometimes occur in almost every family — ARE YOU? Dr. Miles' Anti-Pain Pills are pleasant to take and do not upset the stomach.

Get Dr. Miles' Anti-Pain Pills at your drug store. Regular package 25 tablets 25¢, Economy package 125 tablets \$1.00. Read directions and use only as directed.

DR. H. M. LANCASTER

Dentist

2159 West Cermak Road

Telefon Canal 3817

(ogel Leavitt St.)

CHICAGO, ILL.

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Ave.

Telefon Canal 0523

Uradne ure: Vsak dan od 9:30 do 8:30 zvečer. Ob sredah od 9:30 do 1:00 popoldne; ob sobotah od 1:30 do 7:00 zvečer.